

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/I/I/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Ob slovenskem kulturnem prazniku sem bil povabljen na neko kulturno prireditve. Na vabilu je pisalo: »Kulturna akademija ob slovenski kulturi«. Po vsem, kar sem tam doživel tisti večer, pa sem dobil občutek, da je kultura vsaj včasih (ali pa sploh!) odšla na dopust.

Tudi to je kultura

V današnjem času znamo biti pretirano kulturni do športnikov. To sem lahko sam doživel po kašarkarski tekmi v ljubljanskem Tivoliju med Smelt Olimpijo in Saragozo iz Španije. Veliko pozornosti imajo danes popevkarji vseh barv. Tudi poslovneži jo dobivajo. Pravitako je s politiki, še zlasti če so krojeni po našem okusu. Nekoliko manjšo pozornost beležimo pri zdravnikih. Pri njih se naš kulturni nivo poveča, ko jih rabimo. (Podobno velja tudi za duhovnike!) Izredno malo kulture izkazuje učiteljem in profesorjem, razen, ko gre komu »za nohte«. To sem doživel tudi sam prav na tisti akademiji ob slovenski kulturi. Takoj ob vstopu v dvorano je prifrčalo nekje iz balkona: »Glej, prišla je tista fajfa od fizike!«

Ni moj namen, da bi kritiziral akademijo, pač pa bi se rad razgovoril o našem obnašanju, ali kot so nam včasih starši rekli: »O lepem vedenju.« Neprijetno je, če skušamo naučiti otroke lepega vedenja do ljudi, ko pa smo sami drugačni. Pravitako ni lepega vedenja do dobre knjige, če istočasno sami čekamo po njih, trgamo strani, jih ne beremo, ampak jih odlagamo na knjižne police in se pred drugimi bahamo koliko metrov knjig imamo.

Prav to drobno vsakdanje vedenje nam kaže na pristnost naše kulture srca, ki jo nevede izžarevamo in celo kažemo, kjerkoli se pojavimo. Koliko te kulture še vedno izžarevajo preprosti in velikokrat celo revni ljudje, ko z njihovo osebno skromnostjo, zastonskim delom in osebnimi žrtvami obnavljajo ta ali oni spomenik naše narodnostne kulture. Tiha blagost njihove omike je za vedno vzdana v stene teh zgradb, neglede kje so. Ko bi znali odpreti oči in tudi v svojem okolju vsaj včasih zapazili vse tiste, ki s svojim zastonskim delom in darovanim časom, ki je tudi zanje dragocen, ne samo za nas, ko se tako radi zgovarjamo, da za to in to nimamo časa, naredijo marsikaj, kar ne bi naredil nihče, četudi bi ga dobro plačali, ker je marsikdo raje prost, kot pa, da bi se na to in to vezal...

Kako pomembno je, da se najprej naučimo dostojno se obnašati do vseh tistih, ki nam na kakršen koli način širijo obzorje, bogatijo naše znanje, čeprav jih imamo za tečne in sitne, kar mogoče celo so, obenem pa mimogrede pozabljamo, da so lahko takšni tudi zato, ker bi nas radi opozorili na temeljno vrednoto kulture srca, na katero nas nihče ne opozarja, ki pa le ni nepomembna za naše življenje.

Brez dvoma je treba slediti času, vendar s trezno izbiro vsega tistega, kar spada k nam in ne preko nas in ne mimo odlične enkratnosti našega slovenskega duha in okusa, ki bi nam moral vcepiti smisel za naš narod in našo slovensko omiko.

Ambrož Kodolja

Za življenje in proti kulturi smrti

Na podlagi znanega zakona 194 in s pomočjo državnih posvetovalnic je prišlo v Italiji do 2 milijonov 800.000 splavov. To so nerojeni otroci.

Seznam protislovij današnjega časa se čedalje večja. Poleg splava se širijo ekološke strahote v naravi, zanemarjanje ostarelih, vedno manjša pažnja do bolnikov, nasilje nad otroki; ogrožajo nas mamila, pornografija, prometne nesreče ob sobotah ponoči, smrtna obsodba, ki je še v veljavi v nekaterih državah.

To pomeni zapostavljanje najvišjih vrednot in odklanjanje življenja.

Koliko se zavedamo in skušamo uveljavljati v družbi svetost življenja, ki ga sam Bog daje in ga nihče ne more odvzeti?

TIHO... mala Marta spi

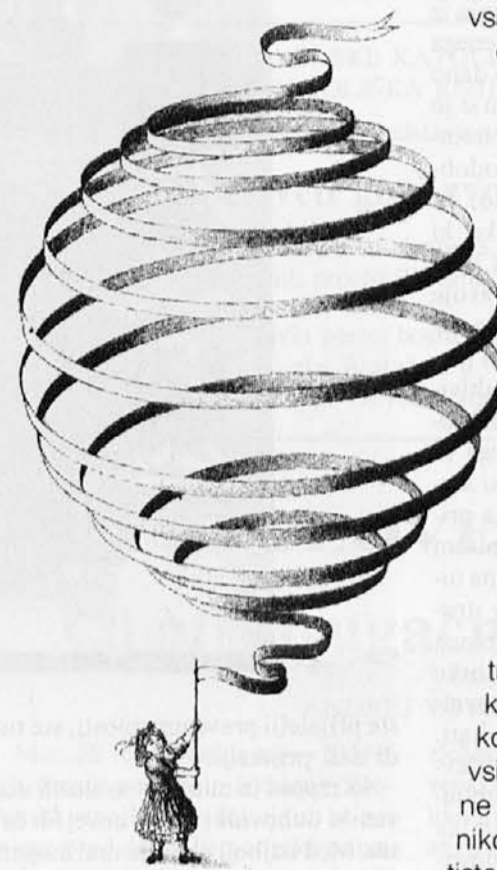
v topli očetovi dlani

Malo več ljubezni do človeka

Bolj malo je v naši javnosti, naših društvih in cerkvah odmevala »nedelja za življenje«, ki jo že vrsto let praznuje Cerkev v Italiji. In vendar se mi zdi, da so argumenti dovolj prepričljivi tudi za naše okolje, ko ugotavljamo, da nas je vsak dan manj. Če bomo kdaj dosegli zaščitni zakon, koga bo ta zakon ščitil, s kom bomo polnili naše dvorane, društva, telovadnice, šole, ki jih gradimo, cerkve, ki jih obnavljamo.

Teh vprašanj, kot da jih ni. V italijanski javnosti je bolj živo, časopisi so močneje reagirali na ostra opozorila Cerkve in kateri ideološko nabiti časopis je bil še bolj oster, v celoti odklonilen, na-

padalen, saj Cerkvi očita obskurantizem in zle namene z

... Celoviti sprejem Krsta pri Savici razkriva namreč, povedano zelo na kratko, vsaj dvoje resnic, ki najbrž nista tuji sodobnemu bralcu — spoznanje, da glavni junak pesnitve zavestno žrtvuje osebno srečo nadosebnim ciljem zgodovine, in sporočilo pesnika svobodomisleca, da pomeni krščanstvo naprednejši temelj evropske in slovenske duhovne kulture od prejšnjega stanja zgodovine...

dr. France Bernik
 (iz slavnostnega govora
 ob podelitvi Prešernovih nagrad)

Obsodili napadalce na prof. Pahorja

V četrtek, 4. t.m., se je končno vršil proces proti neofašističnim aktivistom, ki so 6. oktobra predlanskim v bližini Velikega trga besedno in fizično napadli prof. Sama Pahorja. Tržaški občinski svetovalec ter pokrajinski tajnik MSI Roberto Menia je bil zaradi žalitev obsojen na 500 tisoč lir globe, zaradi moralne in materialne škode pa bo moral izplačati milijon lir. Pokrajinski tajnik neofašistične mladinske organizacije Fronte della Gioventù Piero Tononi, ki je prof. Pahorja udaril, pa je bil obsojen na dva meseca zapora pogojno ter na povračilo moralne in materialne škode v znesku dveh milijonov lir. Obema, Menii in Tononiju, pa je sodnik naložil še poravnavo sodnih stroškov in izplačilo milijona lir Pahorjevemu zagovorniku odv. Bogdanu Berdonu. Tretja obtoženka, Alessia Rosolen, je bila oproščena.

Razsodba je zelo pomembna in spodbudna, saj končno prihaja do spoznanja, da je treba napredovanje narodnostne mržnje zaustaviti. V tem smislu že dolgo let obstaja zakon, ki pa so ga v Trstu pravzaprav prvič upoštevali. Medtem pa je prof. Pahor imel s člani društva Edinost svojo redno mesečno manifestacijo, in sicer v nedeljo, 7. t.m., na tržaškem nabrežju pred Velikim trgom.

ženskami, ki si svoje pridobitve in pravice ne bodo pustile iztrgati iz rok. Pri nas takih reakcij vsaj dozdaj ni bilo, morda ker ima kdo — vsak ob teh priložnostih —

očitke vesti, da je s preveliko vnemo propagiral kontrolo rojstev s splavom ali brez.

Kdor se je temu vdajal, se bo pač moral vendarle vprašati, ali nima morebiti prav Cerkev, ki je na nevarnost demografskega padca opozarjala že pred desetletji. Zdaj pa se je Italija znašla nenadoma na dnu lestvice, zadnja na svetu in Slovenci smo bolj ali manj na istem. Če bo šlo tako naprej, bomo vsi morali čez nekaj let prositi ljudi iz bližnjega in tretjega sveta, da se priselijo, kaj šele, da bi jih izganjali, kot bi mnogi hoteli. Pri nas vsi molčijo, pa saj drugega ne morejo, saj ne morejo nikogar prepričati, da so bile tiste skoro že teroristične kampanje sad znanstvenega gledanja na svet in humanističnega pogleda na človeka. Malo več skromnosti, malo več ljubezni do človeka in več spoštovanja do narave bi ne škodilo.

Tržaška ekonomija - stanje se slabša

V raznih bančnih zavodih tržaške pokrajine znaša vsota vložnega denarja 4.673 milijard lir, nekako 18.000.000 na osebo; za 32,3% torej presega vsedržavno povprečje 13.596.000 lir na osebo. Tržaška pokrajina je tako na petem mestu v primerjavi s 17 italijanskimi pokrajinami, ki imajo največja mestna središča kot glavno mesto. Pred Trstom so pokrajine Milan, Bologna, Rim in Firenze.

In vendar Trst beleži vedno hujšo ekonomsko krizo. Razni predstavniki mesta, župan, sindikalisti, parlamentarci in predsedniki raznih krajevnih ustanov, ne povsem enotno, se mudijo te dni v Rimu in se pogovarjajo s tremi finančnimi ministri ter s podtajnikom predsedstva vlade z namenom, da bi dobili ustrezno rešitev.

V tej splošni državni krizi, kaj bodo lahko dali (ali obljubili) omenjeni ministri?

Kulturno poslanstvo duhovnika

Pred seboj ima njivo srca

V neposredni bližini ljubljanske stolnice je stavba bogoslovnega semenišča, zgrajena pred skoraj tristo leti. To veliko hišo, kjer stanujejo bogoslovci vseh treh slovenskih škofij, bodoči duhovniki, ki študirajo na teološki fakulteti v Ljubljani, je mogoče prepoznati po mogočnem portalu (vhodu). Podpirata ga dva kamnita giganta (velikana), ki ju je v delavnici Luka Misleja izdelal beneški kipar Angelo Pozzo. Ta dva orjaka posebej napis »Virtuti et Musis« nad vhodom, ki pove, da je hiša, v katero vstopate posvečena »kreposti in muzam« — vzgoji srca in duha, pobožnosti in kulturi. Kultura je vsaka dejavnost, ki izhaja iz umne narave človeka, ustvarjenega po božji podobi, ki mu je bilo dano naročilo, naj zemljo obdeluje in si jo podvrže, kot beremo v svetopisemskem poročilu o stvarjenju. Podobno kot človek obdeluje zemljo, da lahko sprejme semena in sadike, ki rastejo in obrodijo sad, naj bi »obdeloval« tudi samega sebe, svoje srce, da bi sprejemalo seme božje milosti in obrodilo sad dobrote in plemenitosti. »Obdelovanje« (kultiviranje) srca je pravzaprav najpomembnejše kulturno delo. Tega se bolj ali manj živo zavedajo vsi slovenski duhovniki, ki že stoletja prihajajo med ljudi iz hiše z napisom »Virtuti et Musis« v Ljubljani, pa tudi iz drugih podobnih ustanov drugod. Nešteto krat je bila že izrečena in napisana misel, da si slovenske kulture brez prizadevanja duhovnikov sploh ne moremo predstavljati. Priročni leksikon Slovenska književnost Cankarjeve založbe iz Ljubljane, ki je izšel še v času »enoumja« (1982), v galerijo ustvarjalcev umetniške besede uvršča 150 duhovnikov. (Kdor ta leksikon lista brez ideoloških očal, se čudi, kako da so v njem imena raznih mladih pesnikov, ki so spustili v zrak komaj kak pesniški »mehurček«, ne najde pa v njem pisatelja duhovnika Lojzeta Kozarja, ki ima kaj povedati bralcem sedanjega rodu in mu bodo tudi prihodnji lahko prisluhili.)

Po navadi se govori samo o duhovnikih, ki so se ukvarjali s pisanjem (pesništvom, pisateljstvom, dramatikom). Malokdo pa pozna še večje število tistih, ki so kulturno delovali na področju šolstva, umnega kmetijstva in gospodarjenja, ki so se posvečali skrbi za revne. Mnogim velikim možem slovenske kulture so prav duhovniki omogočili šolanje.

Prvi zapis slovenske besede je začrtalo pero neznanega duhovnika, pisca brižinskih spomenikov pred tisoč leti. Prva slovenska knjiga, natisnjena pred približno 450 leti, je bila prav tako sad prizadevanja duhovnikov — naših protestantskih piscev, ki jim je bilo zelo pri srcu, da bi ljudje mogli brati božjo besedo v svojem materinem jeziku. Podobnega mišljenja so bili tudi pisci v času katoliške obnove, spet duhovniki; pa tudi tisti, ki so dvesto let pozneje v slovenski jezik prevajali Sveto pismo. Za njimi je prišel blagovestnik Anton Martin Slomšek s svojim oznanjevalnim in kulturnim geslom: »Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodne

omike.« Bil je tako odprtega srca in duha, da je videl: tisti, ki dela za širjenje božje besede, je dejansko v službi kulture. Že v njegovih dneh je veljalo pravilo, ki še danes ni izgubilo svoje vrednosti: kdor se trudi za uveljavljanje lepote in resnice s pomočjo umetnosti, je dejansko tudi apostol evangelija. To so potrdili tudi škofje, zbrani na drugem vatikanskem koncilu, ki so v svoji poslanici umetnikom zapisali: »Vsem vam po našem glasu kliče Cerkev koncila: Če

ste prijatelji prave umetnosti, ste tudi naši prijatelji.«

»Kreposti in muzam« so služili slovenski duhovniki tudi v novejših časih. Med najbolj obdarjenimi mojstri slovenske besede sta bila Fran Saleški Finžgar in Ksaver Meško: po prvem je slovenske bralce nagovorila klena možatost, po drugem pa blagost in milina. Kulturi se služi ne le s peresom, ampak tudi na drugih področjih umetnosti (glasbi, slikarstvu...). Tudi z govorjeno besedo, s poučevanjem in vodenjem. To je po-

slanstvo duhovnika, ko izvršuje svojo učiteljsko službo, za katero je zakramentalno posvečen. Pred seboj ima njivo srca, ki jo je treba obdelovati: najprej svoje srce, potem pa srca drugih. Tako se vedno bolj bližamo temeljem kulturnega dela.

Najbolj žlahtno seme, ki ga je mogoče zasejati v človeška srca, je božja beseda, zato je njeno oznanjevanje ne samo v službi širjenja božjega kraljestva, ampak tudi resnične kulture, ki si prizadeva za

oblikovanje plemenite osebnosti. To poslanstvo opravlja duhovnik »službeno« in v osebnih stikih. Tega seveda ne more opravljati, če pri sebi samem zanemari svoje »kulturno« poslanstvo: če se ne oplaja pri evangeliju in ne zajema iz vodnjaka, ki so ga v preteklosti napolnili ljudje, katere je navdihovala božja Modrost. Tako so delali številni rodovi slovenskih duhovnikov, ki so prispevali velik delež v zakladnico slovenske narodne kulture.

Silvester Čuk

Televizija in njen vpliv

Približno 40 let je, odkar je TV vstopila v življenje nas zemljanov in njena prisotnost vedno bolj vpliva in oblikuje človekovo in družinsko življenje.

TV je iznajdba, ki sama na sebi ni ne dobra ne slaba, a mi ljudje jo lahko naredimo za močno vzgojno sredstvo ali sredstvo, ki pospešuje pokvarjenost — zlasti med mladino. Ob TV rastejo lahko lepo vzgojeni ljudje ali pa se razvijajo v pokvarjenec in zločince.

V tem imajo prav družine izredno vlogo in poslanstvo. Družine bi se morale tega živo zavedati, ker gospodarji TV navadno stremijo le za večjim dobičkom in jim ni mar za kvarne posledice. Zagovarjajo popolno svobodo v vsem, ne ozirajo se na božje postave in osnovne človekove pravice. V mnogih družinah so

otroci pripuščeni samim sebi, ker so starši vezani na službo ali jih zadržuje kaj drugega. Mladina pa sedi pred ekranom in gleda vse, tudi nepoštenosti vseh vrst.

Država bi morala paziti in posredovati dobre programe, saj je njena skrb, ali vsaj bi morala biti, družbeno dobro in dobro državljanov, ker le dobri in pošteni državljanji gradijo boljše čase. Dobro vzgojena mladina je ponos vsem, pokvarjenec pa so bič za starše in družbo.

Ob skrbi za vzgojo mladine je nekdo napisal naslednja dva nasveta: Naj bi bil v družini samo en sprejemnik. Pravijo, da je veliko družin, ki imajo dva ali več sprejemnikov z izgovorom, da preprečijo nesoglasja, češ, da vsi nočejo slediti istemu programu. To pa pospešuje osamelost članov družine in pomanjkanje razu-

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Solunska brata

14. februarja

V nedeljo, 14. februarja, se bo Cerkev spominjala svetih bratov Cirila (Konstantina) in Metoda, to je na dan, ko je v Rimu, 14. febr. 869 umrl sveti Ciril. V Sloveniji bodo obhajali njun god 5. julija.

Bila sta učena moža, ki sta na priprošnje kneza Rastislava prišla na Moravsko, da bi misijonsko delovala. Uvedla sta slovanski jezik v bogoslužje in dala ljudem bogoslužne knjige v domačem jeziku. To je potrdil papež Hadrijan II. leta 869 pri njegovem obisku v Rimu.

Po Cirilovi smrti se je Metod vrnil kot nadškof na Moravsko. Njegovo delo je naletelo na številne težave in nasprotovanja in celo zapor. Moral je ponovno v Rim, da je obrazložil namen in način svojega dela. Umrl je kot panonski nadškof 6. aprila 885.

Papež Janez Pavel II., je 31. decembra 1960 oba svetnika razglasil za sozavetnika Evrope in ob 1100-letnici njegovega evangelizacijskega delovanja izdal posebno okrožnico (2. junija 1985). Izšla je v Vatikanu tudi v slovenskem jeziku.

Iz te okrožnice navajam nekaj stavkov: Sveta brata »sta znala ostati neoporečno pravoverna in pozorna na to, da ostanejo nove življenjske navade, lastne ljudstvom, ki sta jim oznanjala blagovest, v skladu s svetim izročilom« (stran 15). »Zaradi evangelizacije sta se brata posvetila težki nalogi, da prevedeta Sveto pismo, ki sta ga poznala iz grščine, v jezik tistega slovanskega rodu, ki se je ustavil na mejah njune dežele in njunega rojstnega mesta« (str. 16). »Za uspeh njune misijonske dejavnosti se jima je zdelo nujno potrebno svetopisemske izraze in pojme grške teologije pravilno prenesti v zelo drugačen okvir zgodovinske izkušnje in misli. Šlo je za novo katehitično metodo« (str. 16). »Po misijonarskem prizadevanju obeh svetnikov so se mogla slovanska

ljudstva prvič zavedati svojega poklica, da v vesoljnem načrtu za rešenje sveta sodelujejo pri večnem načrtu presvete Trojice« (str. 29). »Vse kulture slovanskih narodov so namreč za svoj začetek ali svoj razvoj dolžnice delu obeh solunskih bratov. Saj sta s tem, da sta na izviren in genialen način ustvarila za slovanski jezik abecedo; dala svoj temeljni prispevek

Sv. brata Ciril in Metod

h kulturi in slovstvu vseh slovanskih narodov« (str. 30). »Za ta dva evangelizatorja lahko rečemo, da je bila zanj značilna ljubezen do vesoljnega cerkvenega občestva tako na Vzhodu kakor na Zahodu, v vesoljni Cerkvi pa ljubezen do posamezne Cerkve, ki se je porajala med slovanskimi narodi. Od njih prihaja k nam tudi poziv, naj skupno gradimo občestvo; in ta poziv velja kristjanom in ljudem našega časa« (str. 35).

Ali bomo ta poziv preslišali?

I.šk

Darovi za maše

Prejšnje čase se ponekod po župnijah imeli toliko naročil za maše, da je bilo treba čakati nekaj mesecev, da je naše naročilo prišlo na vrsto. Danes se duhovniki, ne radi, a vendar oglašajo zaradi pomanjkanja mašnih intencij.

V božičnem času smo premišljevali, kako ni Bog nič obvestil Jožefa, kakšno nevesto mu je izbral, to se pravi, da je že bila noseča od sv. Duha. Šele pozneje mu je razodel, da naj se je ne boji ali brani vzeti k sebi.

Dobro vemo, da tudi nobenemu izmed nas ne bo napovedan dan odhoda... v večnost. Ali bi ne bilo prav, da v ta namen tudi sami kaj poskrbimo? Ker pa je mašna daritev najodličnejši način češčenja in priprošnje, zakaj skoparimo in ne darujemo za sv. maše v ta namen?

Čakajo na našo pomoč pa tudi neštete duše v vica, tako naših pokojnih, kakor toliko drugih, za katere nihče ne poskrbi z mašnimi darovi, da bi jim bil olajšan in prikrajšan čas očiščevanja.

Pomislimo nekoliko, problem je zelo aktualen in mu nihče ne uide!!

m.c

F.V.

Župana izvolijo volivci Težave v notranji politiki

Večkrat smo že pisali o razpravah za reforme javnih ustanov in sploh republiških organov kot takih. Sedaj je prišlo v parlamentu do prvega konkretnega rezultata. Odobrili so namreč novi zakon o občinskih volitvah, ki radikalno spreminja dosežani volilni sistem. Znani pobudnik za te reforme demokristjan Mario Segni je že po sprejemu desetih referendumov napovedal, da gre za dejansko rojstvo druge republike. Seveda je s tem italijanski parlament za sedaj reformiral le eno, čeprav pomembno plat politično-upravnega življenja v državi. Verjetno pa je ta tudi ena najbližjih državljanu oz. občanu, saj je prav občinski upravitelj tisti, ki ima najbolj neposredne stike z ljudmi.

Katere pa so bistvene točke novega volilnega zakona? Predvsem gre za dve vrsti občin: tiste s pod 10 tisoč prebivalci in druge z nad 10 tisoč občanov. V obeh se voli le en dan in v obeh se voli z eno samo glasovnico župana in svetovalce. V prvem primeru ima večinska lista 2/3 svetovalcev. Ostala tretjina bo porazdeljena med ostalimi listami. Prava revolucija pa bo v občinah z nad 10 tisoč prebivalci. Tu se bo na eni sami glasovnici lahko glasovalo za župana in občinski svet. V bistvu se lahko glasuje za enega kandidata - župana in napiše nato en sam preferenčni glas za občinski svet, namesto sedanjih štirih ali petih. Zanimivo je še, da se tudi - poleg županskega kandidata z ene liste - lahko glasuje kandidata za svet kake druge liste. Lahko pa se voli samo župana. Če noben od županskih kandidatov ne prejme v prvem krogu 50% glasov, se volitve ponovijo čez petnajst dni z balotažo glavnih dveh kandidatov. Če oba prva dva kandidata ne

dosežeta skupno 50% glasov, nastopi na balotaži še tretji kandidat. Lista zmagovitega kandidata za župana bo prejela nagrado 60% mest, medtem ko jih bo šlo ostalih 40% ostalim strankam.

Spremeni se tudi mandatna doba izvoljenih upraviteljev; od sedanjih petih na štiri leta. Župan je lahko le dve zaporedni mandatni dobi na svojem mestu.

ALI SVETOVALEC ALI ODBORNIK

Velika novost je nadalje še v tem, da sta od sedaj naprej nezdružljivi mesti občinski svetovalec in odbornikov. Nadalje lahko občinski svet izreče nezaupnico županu z resolucijo podpisano od 2/5 svetovalcev, ki mora nato v svetu doseči absolutno večino.

Novo bo tudi število mest za svetovalce in odbornike. Največ jih bo 60 v občinah z nad milijon prebivalci, najmanj v onih pod tri tisoč (12). Občine z nad pol milijona prebivalcev bodo imele sedaj 50 svetovalcev in 8 odbornikov, Občine z nad 250 tisoč prebivalcev bodo imele sedaj 46 svetovalcev in osem odbornikov, z nad 100 tisoč prebivalci 40 svetovalcev in 8 odbornikov, one z nad 30 tisoč občanov pa 30 svetovalcev in šest odbornikov. Z nad 10 tisoč občanov pa 20 svetovalcev in šest odbornikov. Kot razvidno, so v vseh teh vštete tudi slovenske občine na Goriškem in Tržaškem ter seveda mesti Trst in Gorica.

Za te reforme je glasovalo v poslanski zborniki 271 poslancev (DC, PSI, PSDI), proti 167 (PLI, PRI, Rete, Liga, MSI, Zeleni in komunisti), vzdržanih je bilo 99 (PDS in posamezni).

Spectator

Županijske in občinske volitve na Hrvaškem

Minulo nedeljo so bile na Hrvaškem prve volitve v osrednji županijski sabor (dom) ter v posamezne županijske in občinske svete. Ozemlje hrvaške države je bilo namreč v upravnem pogledu razdeljeno na županije (pokrajine) in občine.

Za izide volitev je vladalo precejšnje zanimanje predvsem zaradi nedavnega vojaškega zavzetja pomembnega prometnega območja pri Zadru, kar je izzvalo nerazpoloženje mirovnih sil ZN in odločno nasprotovanje Srbov v sosednji Krajini.

Volilni izidi pa kažejo, da ta vojaška akcija ni imela posebnega vpliva na vsedrjavni ravni, saj je Tudjmanova vladajoča stranka HDZ (Hrvatska demokratska zajednica) sicer prevladala skoro povsod, a ne v takšnem obsegu kot na lanskim političnih volitvah. Zanj je glasovalo v povprečju malo manj kot 50% volivcev, vendar bo zaradi večinskega volilnega sistema imela večino poslancev v posameznih svetih.

HDZ je praktično bila poražena samo v dveh pokrajinah, in sicer v Medžimurju (kjer je prevladala koalicija liberalcev in narodnjakov) in v Istri, kjer sta prepričljivo zmagali IDS (Istarski demokratski sabor, ki povezuje zagovornike istrske avtonomije) ter RIDS (Riječki demokratski

savez, ki tudi zagovarja posebnosti tega področja). Tako bodo v istrski županiji s sedežem v Pazinu imeli 70% poslancev omenjeni avtonomisti in podobno tudi v istrskih občinah.

V Istri se je torej uveljavilo avtonomistično gibanje, ki zahteva od osrednjih hrvaških oblasti, da temu področju priznajo neki poseben položaj. Nobena skrivnost ni, da to politično gibanje podpira tudi Unija Italijanov, ki postavlja v ospredje še svoje specifične probleme.

Na vprašanje, kako gleda na volilne izide v Istri, je predsednik hrvaške vlade Tudjman izjavil, da je to odraz večje demokracije, istočasno pa da upa, da bodo v IDS prevladali demokratični elementi, ki lojalno priznavajo, da je Istra del Hrvaške, Istrani pa del hrvaškega naroda. Kar zadeva avtonomijo, jo bo Istra imela toliko kot druge županije. Dejal je nadalje, da bo italijanska manjšina imela vse pravice, kot jih po hrvaškem zakonu imajo druge narodnosti, vendar pa bo Hrvaška zahtevala od Italije enake pravice za Hrvatje v Italiji. — Podobno je ob nedavnem obisku v Rimu dejal hrvaški ministrski predsednik Šarinić, ki je izrecno omenil Hrvatje v Molizeju in v Furlaniji-Juljski krajini, kjer pa niso organizirani.

Na volitve s svojim znakom

Slovenska skupnost je po vrsti posvetov s slovenskimi političnimi in družbenimi komponentami v zamejstvu z velikim obžalovanjem vzela na znanje, da ni prodril njen predlog o osnovanju skupne slovenske nadstrankarske liste za junijske deželne volitve. Nova volilna zakonodaja grozi z izključitvijo vseh slovenskih deželnih svetovalcev iz prihodnjega deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine, ugotavlja SSK, kljub temu pa na to kot manjšina ne znamo odgovoriti enotno in odločno. Stranka si bo še naprej prizadevala za čimbolj enoten volilni nastop, njen deželni svet pa je na zasedanju v Devinu v sredo zvečer sklenil, da gre SSK na volitve s svojim znakom. Svet, ki je najvišji strankin organ po deželnem kongresu, pa je ob obširni razpravi tudi pooblastil deželno tajništvo, da naveže stike z demokratično usmerjenimi strankami in preveri možnost sprejemljive tehnične volilne povezave, kot jo predvideva omenjeni deželni volilni zakon. V danih pogojih namreč ni druge možnosti, da se ohrani zastopstvo Slovenske skupnosti v deželnem svetu, in to po skoraj 30 letih prisotnosti in dela v njem.

O razgovorih z ostalimi komponentami je obširno poročal deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar. Slovenske komponente DSL, SKP in PSI so na srečanjih podčrtale, da bi bil skupni slovenski nastop brez sodelovanja naklonjenih oz. naprednih italijanskih ljudi v nasprotju s tradicionalnimi in idejnimi izbirami teh skupin. Slovenska komponenta DSL spričo položaja, ki se iz dneva v dan razvija, ni izključila možnosti nadaljnega dogovarjanja, ostali dve komponenti pa sta izključili možnost, da bi lahko za te deželne volitve prišlo do skupnega slovenskega samostojnega nastopa.

Zasedanje SSK je bilo posvečeno še dvema pomembnima vprašanjem: reformi gorskih skupnosti, ki jo napoveduje deželna uprava, in bližnjim slovensko-italijanskim pogajanjem o manjšinskem varstvu.

Glede slovensko-italijanskih pogajanj je SSK potrdila dve temeljni zahtevi: novi dvostranski sporazumi morajo zajamčiti enako raven zaščite tako slovenski manjšini v Italiji kot italijanski manjšini v Sloveniji; tako od Rima kot od Ljubljane pa pričakujemo, da bosta obravnavala našo narodnostno skupnost kot subjekt in da jo bosta torej pritegnila k obravnavi vprašanj, ki jo življenjsko zanimajo. Slovenska skupnost bo vsekakor osnovala komisijo svojih političnih in strokovnih predstavnikov, ki bo pobljše spremljala vso problematiko odnosov med Slovenijo in Italijo ter dogovore o manjšinah. V okviru skupnega slovenskega zastopstva pa je SSK že dala več stvarnih pobud za nastope v korist pravične zaščite.

Deželni svet SSK je z večino glasov po razpravi, v katero je poseglo več občinskih svetovalcev z Goriškega in Tržaškega, odločno odklonil predloge o ozemljski krniti Kraške gorske skupnosti. Po mnenju SSK je kraško ozemlje, ne glede na pokrajinske meje, naravna, gospodarska in človeška enota, KGS pa bi morala tudi upravljati bodoči kraški park, da bo imel nanj vpliv domači človek.

BOSNA IN HERCEGOVINA Kakor mačka okrog vrele kaše

Zadeva BiH je iz Ženeve prešla v New York pred OZN. O njej naj bi razpravljali Varnostni svet. Pa tudi ministri Evropske skupnosti so se bavili z njo. Znova je bilo veliko besed, a brez pravih konkretnih korakov; govorili so, da bi morali poostri embargo do Srbije, za katero vedo, da dobiva tako orožje kot drugo blago po Donavi pa preko Romunije in Bolgarije. Toda kako nadzorovati te poti po suhem? In znova je ostalo pri dobrih namelih.

Novi predsednik ZDA Clinton ne sprejema načrta o razdelitvi BiH na deset samostojnih okrajev in misli na kako drugo rešitev, kakšno ni še povedal. Srb Karadžić se pa po hodni-

kih palače ZN šopiri in grozi. Muslimanski zunanji minister noče z njim na razgovor in zahteva, naj se prej ustavi oboroženi spopadi v Bosni in naj vse težko orožje pride pod kontrolo Modrih čelad. Clinton pravi še, da se mora v razgovore pridružiti tudi Rus Jelcin, saj je javna tajnost, da iz Rusije prihaja pomoč Srbiji. Med tem se oboroženi spopadi med vsemi stranmi nadaljujejo, ljudje umirajo od lakote, mraza in zaradi orožja. Tv, radio in časopisi o tem poročajo in se zgražajo, a vse ostaja pri starem. Veliko mačk se torej vrti okrog te vrele kaše in čakajo, da se kaša ohladi. Kaj pa, če se lonc razpoči in se bodo vse mačke opekle?

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IN KATOLIŠKA KNJIGARNA

vabita na predstavitev knjige

Na Sveti gori zvon zvoni

ki bo v sredo, 17. februarja, ob 17.30 uri, v razstavnih prostorih Katoliške knjigarne.

O zbirki pesmi bosta spregovorila prof. Lojzka Bratuž in g. Vinko Paljk. Odlomke iz knjige bo recitirala Fanika Klanjšček

IZ SLOVENIJE

Obeti drugačnih časov

ANDREJ VOVKO

Minulih sedem dni je bilo v Sloveniji dovolj pestrih in živahnih. Slovenski vzgojitelji in šolniki so se pet minut pred dvanajsto odrekli napovedani stavki in s tem razžalostili znaten del svojih učencev, ki so se že nadejali podarjenemu nadaljevanju počitnic. Državni svet slovenskega parlamenta nas je s svojo precej neprepričljivo serijo »odločilnih vetov« spomnil na nečastno vlogo »zaviralca«, ki jo je v prejšnji troglavi skupščini igral zbor združenega dela. S tem seveda nočemo trditi, da te svoje ustavne pravice ne sme uporabljati, mogoče pa bi bilo za dobro vseh državljanov Slovenije bolje, če bi bil pri njej bolj varčen. Slovenski zunanji minister Lojze Peterle je očitno vzel zares predvolilno obljubo svoje stranke o izboljšanju hrvaško-slovenskih odnosov, ki so pod njegovim predhodnikom Ruplom zdrsnili na nasprejemljivo nizko raven. Pot navkreber, ki sta jo s hrvaškim kolegom Zdenkom Škrabalom začela v priljubljenem kraju hrvaško-slovenskega srečevanja - v Otočcu, nedvomno ne bo ne lahka in ne kratka.

Ob vseh teh in drugih dogodkih pa jeokus minulim dnevom nedvomno dalo praznovanje slovenskega kulturnega praznika, temu pa posebno začimbo tradicionalna podelitev Prešernovih nagrad za vrhunske umetniške dosežke. Prireditvi je dal znanstveno tezo uvodni govor predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Franceta Bernika. Govori in osebnosti govornikov na podelitvah Prešernovih nagrad že od nekdaj veljajo za poseben barometer slovenskega kulturnega in širšega političnega vpliva. Nekoliko

zlobno lahko ugotovimo, da so v slovenskih miniaturnih razmerah nekoliko ustrezali vrstnemu redu pokojne sovjetske nomenklature na paradah na Rdečem trgu. Spomnimo se, koliko prahu je pred dvema letoma dvignil govor takratnega slovenskega kulturnega ministra dr. Andreja Capudra, spomnimo se nekaterih govornikov pred njim, ki so še pred dokončnim zlomom bolševističnega režima prekinili s tradicionalnim slavljenjem »nezmotljivih velikih bratov« različnih ravni. Še nekaj let nazaj bi bile na Prešernovi svečanosti izgovorjene besede dr. Bernika o Prešernovem sporočilu, »da pomeni krščanstvo naprednejši temelj evropske in slovenske kulture od prejšnjega stanja zgodovine« nedoumljivo »bogokletstvo«.

Kljub počasnosti prerajanja slovenske družbe iz polstoletnih duhovnih in materialnih pogorišč državljanke vojne in »socialistične izgradnje« pa nam letošnji Prešernov praznik obljublja boljše obete za našo prihodnost še zaradi nečesa: zaradi nagrade Prešernovega sklada vidnemu slovenskemu združenemu kulturnemu delavcu Zorku Simčiču.

Zasluzena, čeprav nekoliko zapoznela in po teži »prelahka« nagrada (nedvomno bi zaslužil »celo« Prešernovo nagrado za svoje življenjsko delo), je vseeno dobrodošel znak, da se bo končno začela podirati stena, ki je desetletja razdvajala slovensko matico od narodnostno in kulturno žive in ustvarjalne begunske Slovenije. Ta obljuba hitrejših poti do slovenske narodne sprave je obenem najlepše vezilo našega letošnjega kulturnega praznika.

LETOŠNJE PREŠERNOVE PROSLAVE

Prešernova proslava v DSI

V ponedeljek, 8. t.m., se je v Peterlinovi dvorani odvijala tradicionalna Prešernova proslava Društva slovenskih izobražencev. Najprej je prof. Ester Sferco prebrala utemeljitev nagrad literarnega natečaja, nato je sledilo nagrajevanje: prvo nagrado za prozo je dobila Ida Mlakar iz Ljubljane za novelo Oče naš, drugo pa Milojka Žižmond-Kofol iz Renč za novelo Dvojina. Tretjo nagrado sta dobili letos dve noveli, in sicer Gospod Cuszar Andreja Arka iz Brestovice in Brooklyn Bridge Teda Kramolca iz Kanade. Prvo nagrado v poeziji so dobile Pesmi Francke Dular iz Novega mesta, drugo pa ciklus Štiri pesmi in Ponikalnice, Golažen in Bog vseenosti tržaške pesnice Irene Žerjal. Podeljenih je bilo tudi dvanajst nagrad Mladi oder. Šest jih je šlo v Trst, šest pa v Gorico — omenimo samo izvajalce spevoiger Srce in denar in Miklavž prihaja.

Slavnostni govornik je bil prof. Tomaž Simčič. V luči Prešernovih verzov je poudaril potrebo po ločitvi in razhajanju med ljudmi, ki so različnih svetovnih nazorov in idej. To razhajanje je v pluralizmu nujno potrebno, drugače pride do navidezne enotnosti, ki je v resnici enoumje.

Večer so obogatili člani Radijskega odra, ki so recitali odlomke iz nagradnih literarnih del, in mlada pianistka Veronika Pertot. Spored je povezovala Neva Zaghet.

Prešernova proslava v Bazovici

Ob priliki slovenskega kulturnega praznika je Slomškov dom v Bazovici organiziral Prešernovo proslavo, na kateri so nastopili domačini.

Sodelovali so otroci iz osnovne šole P. Trubar z recitacijami, nastopil je otroški pevski zbor Slomšek, ki ga vodi David Žerjal in ki je bil že nagraden na reviji Pesem mladih. Privlačen in dobro izpeljan je bil nastop Matejke Grgič in Ane Palčič o vprašanju, kaj je kultura. Nato nas je obogatil aktualni govor pisatelja Borisa Pahorja, ki ga je prebral gospod Aleksander Mužina, ker je bil avtor istega dne povabljen na Prešernovo proslavo v Ljubljani.

Na koncu nas je razveselil mešani pevski zbor Skala iz Gropade, ki ga vodi Anastazija Purič.

Proslava je lepo uspela in navdušila vaščane, ki so z zanimanjem sledili izvedbam in z navdušenim ploskanjem nagradili izvajalce.

Osrednja Prešernova proslava v Kulturnem domu

Sredozemlje — zemlja na sredi: to je bilo gelso osrednje proslave dneva slovenske kulture, ki je v organizaciji Slovenske prosvete, Zveze slovenskih kulturnih društev in Zveze slovenske katoliške prosvete potekala v soboto, 6. t.m., v Kulturnem domu v Trstu. Vrstile so se recitacije primorski avtorjev Alojza Gradnika, Srečka Kosovela, Iga Grudna, Andreja Budala, Borisa Pahorja, Vinka Beličiča, Alojza Rebule, Miroslava Košute in Marka Kravosa, ki sta jih podala igralca Bogdana Bratuž in Anton Petje, in nastop Tržaškega oketa: slednji je na tem večeru dal prednost pesmim na obrobjih

slovenskega narodnega prostora in primorskim skladateljem. Osrednji dogodek proslave je bil seveda govor skladatelja prof. Pavleta Merkuja:

slednji je podčrtal aktualnost Prešernovega sporočila, predvsem glede nekaterih grenkih ugotovitev o položaju slovenskega naroda, ki zna večkrat ceniti le »trak na vatle«, istočasno pa zna biti obupno malenkosten. Aktualna je tudi Prešernova vera v svobodo, modrost in pravičnost.

Proslava se je odlikovala po svoji preprostosti, ki je bila po mnenju mnogih pretirana. Tudi občinstvo se je ni udeležilo v polnem številu.

Letošnja Prešernova nagrajenca

Igralka Milena Zupančič in pisatelj Drago Jančar

Knjiga o slovenskem misijonarju na Kitajskem

Do sedaj smo menili, da imamo dva velika misijonarja, Ignacija Knobleharja, misijonarja v Afriki, ter Friderika Barago, misijonarja v Ameriki. Lansko leto so odkrili še tretjega, ta je Jože Kerec, misijonar na Kitajskem. Zanj smo sicer že vedeli, toda nismo dovolj poznali njegovega dela v misijonih. To se sedaj odkriva v vsej razsežnosti v življenjepisu, ki so ob stoletnici njegovega rojstva izdali salezijanci v Ljubljani. Naslov knjigi je »Jože Kerec, slovenski misijonar na Kitajskem«.

V nedeljo, 10. januarja, je prišel v Gorico Tone Ciglar, soavtor knjige o Kerecu. Družbenicam in drugim je govoril prav o Kerecu in o knjigi o njem. Gre za nad 400 strani zajeto knjigo, s številnimi slikami. Iz nje izhaja osebnost zares velikega misijonarja, velikega v polnem pomenu besede: izstopa kot duhovnik globokega notranjega življenja; kot neutrujen oznanjevalec evangelija na kitajskih tleh pred drugo svetovno vojno in po njej, posebno še v komunističnih zaporih. Iz tega časa vidimo, kako je komunistem po vsem svetu izhajal iz iste šole, zato tudi enake metode povsod od Kitajske preko Slovenije do Kube. Povsod kopija stalinizma v Sovjetski zvezi. V Moskvi je res bila šola za svetov-

no stalinistično revolucijo.

Kerec je postal tudi graditelj šol, zavodov, bolnišnic. Brez strokovnega znanja je postal nediplomirani slaven arhitekt. Svoje življenje na Kitajskem je zaključil kot apostolski administrator v Čaotungu. Na tem mestu je ostal do izгона leta 1952, ko je zmagala komunistična revolucija in so vse tujce izgnali. Kerec je prišel kot begunec v Francijo. Leta

Prešernova proslava v Gorici

V vrsto Prešernovih proslav ob dnevu slovenske kulture moramo prišteti tudi tisto v Gorici. Pripravili sta jo obe osrednje organizaciji v Katoliškem domu, ki je letos edina dvorana z vsemi dovoljenji za nastope.

Proslavo so oblikovali recitatorji, moški zbor iz Gabrij ter prof. Marija Češčut kot slavnostna govornica. Akademija je zato obsegala trojen sklop: recitatorji iz novogoriškega dramskega gledališča Mira Lampe, Aleksander Krošelj in Ivo Barišič so izmenoma recitali dela primorskih pisateljev in pesnikov Gradnika, Kosovela, Iga Grudna, Vinka Beličiča, Borisa Pahorja, Alojza Rebule, Miroslava Košute in Marka Kravosa. Šlo je torej za besedne ustvarjalce primorskega »Sredozemlja«, kot je bila osrednja misel letošnjega Prešernovega slavlja. Za

vsakim sklopom recitacij je moški zbor iz Gabrij pod vodstvom Rozine Konjedic zapel po tri pesmi rodoljubne ali ljubezenske vsebine. Prednost so imele kompozicije na Prešernovo besedilo. Zbor je pel sigurno in dovršeno, da je bilo veselje ga poslušati.

Osrednja točka je bil govor prof. Marije Češčut. Tukaj povejmo, da se nam je profesorica prikazala v novi luči. Poznali smo jo kot neutrudljivo prosvetno delavko, posebno pri GMD, in kot profesorico na učiteljskišči, ta večer se je pa pokazala, da je tudi govornica, ki ima kaj povedati. Zato jo je občinstvo nagradilo z dolgim in toplim aplavzom in tako izpričalo, da z njenimi mislimi slo glaša. Da bi le obrodile sad posebno med mlajšimi, ki so bili prisotni v dvorani v kar lepem številu.

Marjan Rožanc na slovenskem radiu v Trstu

Pod naslovom Za svobodo ali proti njej so od 13. februarja dalje na slovenskem radiu Trst A na sporedu srečanja s pisateljem Marjanom Rožancem, osebnostjo, ki vse od prezgodnje smrti praktično vsak dan pridobiva na veljavi. V dramatisirani obliki je kar trinajst 35 minutnih nadaljevanj pripravil režiser in pisec Janez Povše, in sicer na način, ki obnavlja ali tudi dobesedno navaja bogate in brezštevne misli Marjana Rožanca z najrazličnejših področij: smisel-nesmisel, narod, posameznik, svoboda, ljubezen, vera, umetnost, Bog, politika, oblast, zgodovina, filozofija, slovenstvo-vse to so osrednje teme, ki se razvijajo v obliki

sproščene prijateljskega pogovora, kjer beseda da besedo, misel novo misel. Radijska predloga zajame prav vseh sedem Rožancovih esejističnih knjig od Demona Iva Daneva preko knjige Iz krvi in mesa, pa Romana o knjigah, Evrope, Svobode in naroda, pa tja do Manihejske kronike in Brevirja. Rdeča nit vseh trinajstih srečanj je misel, da človek ves čas stremi k svobodi, kar pa še ne pomeni, da se od nje kdaj pa kdaj tudi ne oddaljuje. Kako najti rešitev in odrešitev v posamezniku ter v svetu, kako odkriti pravo in vsezajemajočo ljubezen, to so vprašanja, s katerimi Marjan Rožanc živi, ostro in vendar ljubeče sega tudi v naš čas in naša razmišljanja tukaj in zdaj.

Radijska srečanja z Marjanom Rožancem bodo na sporedu od 13. februarja do 15. maja, vsako soboto ob 18. uri, ponovitve pa v nedeljo od 14.10. V redakciji Nataše Sosič je režijsko zahteven cikel oblikoval Boris Kopal, izvirno glasbo je prispeval Aleksander Vodopivec, snemalec je Mauro Cumin. Izvajalci: Tone Gogala, Vladimir Jurc, Gojmir Lešnjak, Alojz Svete, Lučka Počkaj, Maja Blagovič.

Poklon Juliusu Kugyju

Kulturno združenje Mitteleuropa se odkritosrčno zavzema za tvorno sožitje med ljudmi različnih narodnosti v naših krajih. Zato se voditelji združenja ob raznih priložnostih spomnijo tistih, ki so se s svojim življenjem in delom zavzemali za sožitje tukaj živečih Italijanov, Slovencev in Nemcev. Tak velik duh je prav gotovo bil znani pisatelj, glasbenik in gornik Julius Kugy (1858 - 1944). Velik ljubitelj in občudovalec Julijskih Alp, Kugy je bil po materi slovenskega rodu.

Spomnimo se le na njegovo znano knjigo Delo, glasba in gore, ki je izšla tudi v slovenskem prevodu. Vneto je zagovarjal sožitje med Italijani, Slovenci in Nemci.

Ob 49-letnici smrti tega velikega človekoljuba je omenjeno kulturno združenje počastilo njegov spomin na pokopališču pri Sv. Ani. Ob tej priložnosti je spregovoril tudi škofov vikar za Slovence g. Franc Vončina.

Nova CD plošča

Priznanje primorskim zborom z obeh strani meje

Založba kaset in plošč RTV Slovenije je obogatila slovensko diskografsko tržišče z novo CD ploščo s posnetki zborov »Od Korotana do Jadrana« oziroma »primorskih in koroških pevskih zborov z obeh strani meje«, kakor je zapisano v njenem podnaslovu. Predstavlja se 30 zborov z 32 skladbami najrazličnejših narodnih pesmi v priredbah znanih in priljubljenih slovenskih skladateljev.

Primorske zборе so za snemanje skladb v različnih priredbah na novi CD plošči slovenske radiotelevizije vodili: Hilarij Lavrenčič, Tomaž Tozon, Walter Lo Negro, Klavdij Koloini, Ivo Jelerčič, Aleksandra

Pertot, Ivan Trošt, Loredana Sajovic, Matjaž Šček, Bogdan Kralj, Alenka Saksida in Mirko Slosar.

Ploščo so posneli v studijih Radia Koper-Capodistria, RAI - Trst A ter ORF Landesstudio Kärnten - Celovec. Za izdajo je skrbel šestčlanski uredniški odbor, v katerem so sodelovali ugledni primorski kulturni delavci - Tomaž Tozon, Sergej Tavčar, Ivo Jelerčič, Klavdij Koloini in Rudi Šimac. Sicer pa nova CD (laser-ska) plošča »Od Korotana do Jadrana« zveni dovolj enovito, v tonskem, umetniškem in tehničnem pogledu pa predstavlja zadnji dosežek sodobne diskografije.

Verski ali katoliški tisk?

V januarskih številkah Katoliškega glasa sem opazila, da uporabljate izraza: verski in katoliški tisk. Kakšna je razlika med enim in drugim izrazom? Torej »beremo« verski ali katoliški tisk?...

* * *

Mesec januar je pri nas in v Sloveniji posvečen zadevi tiska, samo da v Sloveniji govorijo o »verskem« tisku, mi tu v zamejstvu pa govorimo o »katoliškem« tisku. Tako so slovenski škofje tudi letos naslovili na dušne pastirje posebno pismo »ob mesecu verskega tiska«, mi pa obhajamo mesec »katoliškega« tiska. Kako je s to zadevo?

podpis

Prepuščam besedo dr. Humarju, ki vam bo obrazložil pomen ali razliko med verskim in katoliškim tiskom.

CERKVENI TISK

Znotraj Cerkve ločimo trojen tisk; cerkveni, verski in katoliški. Cerkevni tisk je tisti, ki zanj nosi odgovornost hierarhija, to je škofje. Takšen tisk v slovenskem jeziku so »Sporočila slovenskih škofij«, ki jih izdajajo slovenski škofje in zanje odgovarja nadškof metropolit Alojzij Šuštar.

VERSKI TISK

Potem je tu »verski« tisk. Gre za tisk, ki ima za namen predvsem širiti versko znanje, poročati o verskih in cerkvenih dogodkih, poglabljati krščansko vzgojo, z eno besedo skrbeti za versko in duhovno življenje kristjanov. Tak tisk se namerno izogiba političnim in socialnim vprašanjem. V Sloveniji je tak časopis Družina, ki je precej razširjena tudi v zamejstvu. Družina je od vsega začetka bila »verski« list, kajti le s tako oznako so jo lahko začeli izdajati in le s takim zagotovitvijo je smela izhajati v časih partijske diktature, ki je zelo pazila, da Družina ni preokračila postavljenih meja in morda pisala, kar partiji ni bilo všeč. To dobro ve nekdanji odgovorni urednik kanonik Ivan Merlak, ki se je ponovno moral zagovarjati pred sodniki »zaradi prekrškov«. Družina je v novih razmerah le spremenila podnaslov, ni več verski, temveč »katoliški« dnevnik.

KATOLIŠKI TISK

Kaj je torej »katoliški« tisk? Gre za časopise, ki imajo za namen vse dogajanje v družbi gledati in soditi s stališča nauka katoliške Cerkve. Pri tem niso omejeni glede vsebine; pišejo in poročajo tudi o politiki, kulturi, gospodarstvu, športu, sploh o vsem, kar se v civilni družbi dogaja. Poročajo, informirajo o vsem, istočasno pa so nosilci zdravih krščanskih idej ter glasniki Cerkve med svojim ljudstvom. Zato je katoliški tisk po svoji vsebini vsestranski, le enega se varuje: da bi postal glasilo kake stranke ali skupine kristjanov.

Takšnih tednikov Slovenci v nekdanjih časih nismo poznali. Tisk ali je bil verski ali pa politični in kvečjemu strokovni. V Italiji pa so katoliške tednike vedno imeli in nekateri obhajajo visoke jubileje. Ko smo gorški duhovniki v juliju 1945 začeli misliti na svoj slovenski tednik, smo hoteli, naj bo »katoliški«, podobno kot pri italijanskih sosedih; časopis torej, ki bo pisal in poročal o vsem,

kar kristjana zanima, ne bo pa glasilo kake stranke; tednik, ki bo jasno učil nauk Cerkve, a bo istočasno nastopal tudi v obrambo svojega ljudstva in njegovih pravic. Naj torej služi za vsestransko rast slovenskega ljudstva v naših škofijah. To je bil Slovenski Primorec, ki je nosil pridevek »katoliški« le v podnaslovu. Ko smo pa konec leta 1948 ukinili Slov. Primorca in se združili s Tržačani ob skupnem tedniku, ga je tedanji odgovorni urednik dr. Mirko Brumat prijavil na sodišču kot »Katoliški glas«. Tako je naš skupni katoliški tednik dobil tudi naziv »katoliški«. Tudi pod novim uredništvom bo ostal »katoliški«, to je glas, ki posreduje oznanilo v znamenju križa, a istočasno tudi informira, poroča o vsem, kar zahteva vernega človeka.

Kazimir Humar

Toži se ji po Kitajski

»Dovolite, da uporabim priložnost in se vam priporočim v molitev zame in za Kitajsko. Sedaj se tam nekaj spreminja in trdno upamo, da bo tudi tam zasijal žarek svobode. Strašno trpi Cerkev pod to trdo komunistično vladno. Koliko duhovnikov je še sedaj zaprtih v ječah že 20 in več let, ker so zvesti svoji veri in sv. očetu.

Pa še zame molite. Že 40 let (od 1952) čakam, molim in hrepenim, da se vrnem na svojo drago Kitajsko, kjer sem prej delovala 16 let. Želim nesti tja še enkrat tisti Kristusov ogenj, ki še vedno gori v moji duši.

Res je, kar pravijo Kitajci: človek se stara, a duh ostane vedno mlad. Tako je z menoj, vedno mlada, 78 let v božji službi.

Naša Družba želi, da kmalu odpremo postojanko na Kitajskem, in obljublja mi, da bom prva šla tja, ker znam izvrstno govoriti kitajsko.

In res mi ta jezik zelo ugaja.

Kat. glas mi prinaša novice tudi iz Trsta, moje domovine. Tam sem dobila misijonski poklic, ko sem kot deklica bila v cerkvi Srca Jezusovega med »crocianami«. Za vse hvala Bogu.

s. Anica Miklavčič

Spominček z romanja

Spoštovano uredništvo! Naše vabilo, naj pošljemo kaj lepega in zanimivega za objavo v rubriki Beseda bralcem, se želim odzvati s čisto preprostim sestavkom, ki je bil zapisan in postavljen v preprost okvir, ki je visel na domači kuhinjski steni in ga je naša mama prinesla kot spominček z romanja na Sv. Goro pri Gorici v letih 1939 - 40. Tega okvira ni več, a njegovo vsebino sem si kot otrok preslikala v spomin, da ga še do danes dobesedno lahko ponovim. Glasi se takole:

Božji hišni blagoslov

*kjer je vera - tam ljubezen,
kjer ljubezen - tam mir,
kjer mir - tam vedno Bog,
kjer Bog - tam ni nadlog!*

Če se vam zdi vredno, ga objavite; meni je in bo ostal v spominu za vedno.

Tržačanka

Novice iz Indije

V Bangladeš je odšla baptistovska misijonarka iz Nove Zelandije. Njej sem dajal osem dni duhovne vaje. Nenavadno za baptiste: zvesto je spremljala Ignacijeve duhovne vaje in sta jo Evharistija in sv. maša zelo privlačevali. Ekumensko navdahnjena poučuje na baptističnem kolegiju v Daki. Imela sva lepe duhovne izmenjave.

Danes nadaljujem z duhovnimi vajami irskemu dekletu, ki vstopa h

karmeličankam. Ta svetniško zagnana mladina mi pomaga k osebnim duhovnim poglabitvi...

Prejel sem poročilo iz Tiflisa. Sestre M. Terezije imajo zdaj 15 postojank v nekdanjem sovjetskem imperiju.

Hvala za zvesto pošiljanje Katoliškega glasa.

Zadnje čase imamo v Indiji probleme, ki sličejo onim v BiH. Hinduiski fundamentalisti z Advanijem na čelu so podrli staro mošejo v Advodhyju. Njih zdrava je povzročila pogrome (nasilje) med hinduisti in muslimani po vsej Indiji. Na žalost so vzeli iniciativo v roke kriminalci podzemne mafije, ki jih podpira politika, in tako je gorelo v Bombaju, Ahmedabadu in Kalkuti. M. Tereziji in njenim sestram policija ni pustila na ulice, češ da je preveč nevarno, vendar so bile prve, ko so bombe in strelji utišali.

Ko smo vprašali kalkutskega nadškofa, zakaj ni Cerkev šla na ulice v protest za mir, je odgovoril: »Jeznim ulicam prilivajo ognja in se vmešava v procesije mafijci. Čemu bi torej mi šli na ulice?«

Jože Cukale

Kaj menijo v Kanadi

»Predvsem prejmite lepe pozdrave iz daljne Kanade. Kakor veste, mi Katoliški glas vsak dan bolj ugaja. Pove resnico, kakršna pač je. Le škoda, da med nami Slovenci ni več sloge in narodne zavesti, kot jo npr. vidimo pri drugih narodih. Mi smo sami krivi, ker nimamo močne hrbenice, več nam je za materialistične koristi kot za narod.

Tukaj smo bili Slovenci ob izidu volitev v Sloveniji zelo razočarani. Imeli so priložnost, da izvolijo vlado, ki bi res skrbela za narod ne pa za svoje skrite namene...«

Z.V.S.

IZ SLOVENSKE KOROŠKE

Pisatelji in nacionalizem

Kam drsi Srednja Evropa? Združena Evropa ali razpad v srednjeveški partikularizem? Na taka in podobna vprašanja so na mednarodnem simpoziju z naslovom »Pisatelji in nacionalizem« iz svojih specifičnih zornih kotov skušali na Dunaju odgovoriti pisatelji iz različnih, nekdanj komunističnih držav.

Poleg literarnih branj in informativnih srečanj o položaju v posameznih državah, med drugimi tudi v Sloveniji, je bila na simpoziju, ki se je zaključil 31. januarja, najbolj odmevna okrogla miza, na kateri je devet uglednih avtorjev poročalo o svojih izkušnjah, sanjarijah in strahovih v postkomunističnih skupnostih. Za Slovenca Draga Jančarja je ogenj evforične prenove že ugasnil.

Od lepih fraz in metafor je treba priti na realna tla. Vendar se Jančar ni mogel odpovedati sanjam o stari, pluralistično razvejani Evropi različno obarvanih držav in držav. Nakazal je strah pred neko bodočo uniformirano »planetarno« vasjo brez individualnih posebnosti.

Opozicijski srbski pisatelj Dragan Velikić je bil dovolj odkrit, ko je javno priznal, da si je Beograd v vojno proti Slovincem, Hrvatom in Bosancem zaprl pot v Evropo. Rekel je, da Srbija, oziroma ostanek tako imeno-

vane Jugoslavije, ponuja svetu danes le bolezen.

Hrvat Nedjelko Fabrio je opozoril, da je treba ohraniti evropske posebnosti, kjer iz »mnogih Evrop« raste tudi možnost nadnarodnega povezovanja.

Najbolj žalostno so zveneje besede Alije Podrimje, znanega albanskega pesnika s Kosova, ki je govoril o represivni velikosrbski politiki proti Albancem.

Na Dunaju živeči avstrijski pisatelj Milo Dor, ki je srbskega rodu, je kot vodja diskusije, v kateri so sodelovali tudi avtorji iz Češke, Slovaške, Madžarske in Romunije, povezovalno iskal skupni imenovalec za vedenjski način, pri katerem bi človekove pravice in demokratična zakonodaja, ki omogoča varno in dostojno življenje, morali stati nad nacionalistično samovšečnostjo.

Simpozij v ljudski univerzi Stöbergasse v dunajskem okraju Margareten je bil zrcalna slika neke širše krize, ki ta čas pretresa svet. Ni razrešil dilem, ki izvirajo iz iracionalizma, kot je po mnenju Madžara Istvána Eörsija zagospodoval na nekdanj totalitarističnem vzhodnoevropskem področju, nakazal pa je kritične alternative, ki jih ne velja zamenariti.

Lev Detela

Haiderjev »uspeh«

Predsednik avstrijske svobodnjaške stranke dr. Jörg Haider tako dolgo ni dal miru, da je »v promet« spravil ljudsko glasovanje proti tujcem. V tednu dni je tako 417.000 (ali 7,4% volilnih upravičencev) Avstrijcev podpisalo listino. Zanimivo seveda, da je največ pristašev (dobrih 13%) dobil na Koroškem, medtem ko je na Predarlškem, kjer je največ tujcev, dobil le minimalno podporo.

Višek njegove gonje proti tujcem (in proti vstopu v EG) pa je sigurno četrtkov odstop nekdanje predsedniške kandidatnje dr. Heide Schmid, ki je skupaj s še štirimi poslanci odstopila. Dan kasneje je to storil še eden od njih, čeprav je ostal član stranke. Haiderjeva prva izjava: »Odvrgli smo brezpomembno obremenitev.«

Dr. Heide Schmid, ki je tudi tretja predsednica parlamenta, se že nekaj časa ni strinjala s Haiderjevimi izjavami in njegovim avtoritativnim nastopanjem. Zdaj je prekipelo. Z drugimi enako mislečimi misli ustanoviti novo stranko, ki se bo imenovala Liberalni Forum. Podporo in čestitke je dobila že tudi od nemškega FDP, pa tudi avstrijski politiki ji ne nasprotujejo.

Zanimiva je bila »okrogla miza« na televiziji istega dne zvečer, ko sta poleg Haiderja in Schmidove govo-

Še o Sv. Antonu pri Kopru

Svečnica, 2.2.1993

Spoštovano uredništvo!

Z veseljem sem prebrala članek Sv. Anton pri Kopru v vašem listu od 28. januarja. V tisti cerkvi, za katero so vaščani poskrbeli nočno razsvetljavo sem bila krščena pred 85 leti, moja rojstna hiša pa stoji prav nasproti cerkve. To je šolsko poslopje, moj dom, ki ga še danes nosim v srcu. Sreča, ki sem jo tam uživala, ko smo otroci v adventnem času še v temi vstajali iz tople postelje v mrzlo jutro, da smo lahko peli na koru v cerkvi pri zornicah, me še vedno spremlja in navdaja z upanjem tudi v teh časih, ko nam vojne grozote ne daleč od tod hočejo streti srce. Pela sem namreč v otroškem zboru, ki ga je vodil moj oče ob spremljavi mogočnih orgel, da nam priključijo Jezuščka - Zveličarja.

Kar me je še bolj dvigalo v nebeske višave pa je bila vaška godba na pihala, ki je vsakega vaščana spremljala na zadnji poti iz tega sveta v objem krilatih angelov onstranstva. Je to otroška domišljija! Ne! Je lahko tudi delček božjega razodetja, ki nam ga Bog milostno posreduje v določenih trenutnih skozi celo življenje do pozne starosti, ko se končno, po prestanih izkušnjah, zavedoma zazremo v božje stvarstvo in dojemamo skrivnosti vidnih in nevidnih stvari.

Ali bi se našel kje kdo, ki bi lahko poskrbel za tako lepo navado godbe na pihala tudi po vaseh goriške občine, kjer prebivam? To vprašanje vam postavlja v premislek vaša bralka.

Z.V.S.

rila še dva pripadnika svobodnjaške stranke. Človek se je lahko samo čudil, kako da do ločitve ni prišlo že prej, ko so našli toliko nasprotij in napak. Domišljavi vodja svobodnjakov je zanimal prav vse očitke nekdanje somišljenice in od nje pričakuje celo, da se bo odpovedala parlamentarnemu sedežu — cesar pa ona ne misli. Boleč mu je bil najbrž tudi očitek, da njegova pot vodi cikcak in da hoče povsod imeti svoj prav in drugega mnenja sploh ne trpi.

Zdi se, da je Heide Schmid po nekaterih spodrsljajih zdaj pridobila na simpatijah, medtem ko bo Haider le težko zakrpal vrzel, ki jo je povzročil s svojim arogantnim nastopom. Samo njegova simpatičnost bo premalo, da bo še prepričeval ljudi o svojem pravu.

R.B.

CELOVŠKI

Preteklega decembra se je s 37. številko zaključil X. letnik vseslovenske revije za leposlovje, kritiko, družbeno in verska vprašanja Celovški zvon. Revija izhaja redno štirikrat na leto od 1983 dalje.

Zahvalna maša za 10 let vodstva nadškofije Herman Srebrnič prejel odlikovanje

»Pro Ecclesia et Pontefice«

V nedeljo, 7. febr. se je občestvo goriške nadškofije zbralo v cerkvi sv. Ignacija na Travniku za slovesno zahvalno mašo, za deset let vodstva nadškofije nadškofa o. Antona Vitala Bommarca. Okrog nadškofa so se ob oltarju razpostavili škofijski duhovniki, ki so prišli polnoštevilno,

Davini, komandant karabinerjev Ugenti, senator Darko Bratina, odbornik Longo in bivši župan Scarno, ki je pred desetimi leti kot župan pozdravil msgr. Bommarca. Ob njih so bili razni papeški odlikovanci.

Začela se je sv. maša. Na koru se je oglašil združen cerkveni pevski

škofu hvaležnost za deset let uspešnega vodenja škofije. Pri tem je spomnil na glavne pastirske pobude v teh desetih letih in dejal: »Skupaj z nadškofom hočemo graditi edinost Cerkve.«

Po berilih v treh jeziki je spregovoril g. nadškof. »Začeli smo pred desetimi leti z vsemi našimi dobrimi lastnostmi in pomanjklivostmi,« je začel g. nadškof ter se nadalje ustavil ob raznih pomembnejših momentih svoje pastirske službe. Omenil je pastoralne obiske, pa obisk v škofijskem misijonu v Slonokoščeni obali in še posebej zborovanje Cerkve Treh Benečij v Ogleju leta 1990 in obisk sv. očeta lansko leto, ki je maševal prav pred cerkvijo sv. Ignacija.

Zaključil je s pogledom v sedanost in v prihodnost. Sedanjost označuje razvoj organizacije Caritas v škofiji in po raznih župnijah, pa skrb za duhovne poklice, tako moške kot ženske. V prihodnosti pa, da bi še nadalje gradili civilno sožitje med tukajšnjimi narodnimi komponentami, kot nas je pozval sv. oče ob svojem obisku.

Po homiliji in prošnjah v treh jeziki so zastopniki posameznih dekanatov prinesli simbolične darove nadškofu. Štandreški dekanat npr. domači kruh, krminski je prinesel briško vino in devinski kraški kapnik itd.

Sv. maša se je zaključila z besedami zahvale, ki jih je jubilat izrekel vsem. Posebej se je zahvalil generalnema vikarju msgr. Coccolinu, ki je nosil težo odgovornosti, pa pevskega zboru, civilnim oblastem in vsem drugim, ki so pripomogli k nedeljskemu slavlju. Pred tem je še izročil papeška odlikovanja trem laikom, zaslužnim za goriško Cerkev. Ti so Giuseppe Arman, salezijanski laik, Silvano Bevilaqua, arhitekt, ter Herman Srebrnič, organist in zborovodja v Števerjanu. Čestitamo!

V nedeljo popoldne smo se v cerkvi na Travniku zahvalili dobremu Bogu za deset let nadpastirske službe g. nadškofa Antona Vitala Bommarca v goriški nadškofiji. Med to slovesno službo božjo pa je g. nadškof izročil visoka cerkvena odlikovanja, ki jih je podelil sv. oče trem zaslužnim vernikom naše nadškofije. V veliko zadoščenje je bilo vsem članom števerjanskega farnega občestva, ker je med temi tudi naš Herman Srebrnič, ki je že več kot 43 let neutrujen organist in pevovodja števerjanskega cerkvenega pevskega zbora. G. Herman je prejel odlikovanje »Pro Ecclesia et Pontefice« to je odlikovanje zaradi zaslug pri delu za Cerkev in sv. očeta. Z njim se tega veselimo vsi in mu k odlikovanju iz srca čestitamo z željo, da bi mogel še dolga leta prepevati Bogu v čast in v veselje vseh, ki se udeležujemo božje službe v naših cerkvah. Odlikovanec se je rodil v Medani v številni družini dne 2. maja 1923. Že v otroških letih je kazal izredno veselje za petje in glasbo. S petnajstim letom je vstopil v goriško glasbeno šolo, ki je jo vodil prof. Emil Komel. Med vojno je večkrat po malem igral na orgle v domači cerkvi, kjer je tudi poučeval petje otroke. Ko je farno občestvo v Števerjanu ostalo brez organista, so se obrnili nanj nekateri števerjanski pevci, ki so se z njim srečali pri pevskih vajah na Placuti v Gorici.

Tako je dobila naša župnija mladega organista, on pa je to službo nadaljeval z veliko zavzetostjo do današnjih dni. Če je le prost, za gotovo pride igrat in prepevat tudi k mašam med tednom ter s svojim lepim glasom povzdigne lepoto vsakdanjega bogoslužja. Nič zato, če je kdaj pri maši malo ljudiposlušavcev, ker se pač zaveda, da poje Bogu v čast!

Čeprav ni bil rojen v Števerjanu, se je Herman zelo hitro in lepo vključil v števerjansko občestvo. Le-to ga je tudi lepo sprejelo medse in še vedno ga vsi cenimo, spoštujemo in imamo radi.

Vsakega podviga in uspeha pevskega zbora je Herman vesel, zato mu tudi nobena žrtev nikdar ni bila pretežka. Posebno pa je pokazal svojo nenarejeno skromnost, ko je pred leti sprejel novega dirigenta g. Tomaža Tozona, ker je bil to pogoj, da bi dali številnemu zboru novega zagona.

Prav je, da omenimo, da Herman rad redno vskoči v pomoč pri petju tudi v drugih župnijah. Vsako nedeljo že zgodaj jutraj igra pri maši v Podsobotinu in ko je opravil službo v domači fari, teče še v Gorico, kjer igra in poje pri opoldanski maši pri sv. Ivanu in zvečer v kapucinski cerkvi.

Gospod Herman, cerkveno visoko odlikovanje ste si pošteno zaslužili čeprav ga niste iskali, zato je prav, da ste nanj ponosni, vsi verni Števerjanci Vam pa iskreno kličemo: »Bog živi še na mnoga leta!«

Nadškof Anton Vitale Bommarco s sv. očetom v Gorici

nad sto poleg kanonikov v raketu. Cerkev so napolnili verniki kot zlepa ne; prišli so iz vseh župnij nadškofije. Veliko je bilo mladih. V prvih cerkvenih klopih pa so bili zastopniki civilnih oblasti: župan Tuzzi, predsednik province Saccavini, kvestor

zbor s pesmijo Ecce sacerdos magnus, ki jo je za to priložnost komponiral prof. St. Jericijo, ki je med mašo tudi vodil petje. Zbor na koru je bil res številen ter je spremljal sv. mašo z liturgičnimi pesmimi v štirih jeziki: italijanščini, slovenščini, furlanščini in latinščini. Morda je bil tej slednji odkazan preskromen delež, saj bi latinske liturgične pesmi ob takih priložnostih morale dajati glavni ton. Ni šlo za ljudsko slavlje, temveč za pomembno srečanje božjega ljudstva ob svojem nadpastirju.

Pred začetkom maše je nadškofa pozdravil generalni vikar msgr. Silvano Coccolin in izrazil Bogu in nad-

Prireditev za katoliški tisk v KD

Pretekla nedelja, 31. januarja, je bila sončen, četudi mrzel dan v vsej naši deželi. Tako vreme je bilo naklonjeno raznim prireditvam, ki so bile na vrsti to nedeljo. Tako tudi prireditvi za naš katoliški tisk, katero je organiziral naš katoliški tednik. Na sporedu je bila ponovitev Goldonijeve komedije Sluga dveh gospodov, ki jo je ponovila štandreška dramska skupina, in pa srečolov za naš tisk. Občinstvo je dobro zasedlo dvorano in polnoštevilno pokupilo srečke.

Igralci so se še bolj izkazali kot doma v Štandrežu, saj so igrali na večjem odru, ki jim je nudil več sproščenosti. Ker smo o igri že poročali, se tukaj ne bomo ponavljali, želimo le izraziti svojo hvaležnost vsem igralcem in pomočnikom, da so sprejeli naše povabilo in navzočim prijateljem našega tiska nudili dve uri prijetne zabave.

Po končani igri je bilo žrebanje števil za nagrade. Številke je klical g. Marjan Markežič in s svojimi domisljicami blažil pričakovanje izžrebanja srečnih števil. Najbogatejši dar, otroško kolo, se je odpeljal v Gabrje.

Nasvidenje prihodnje leto!

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

Četrtek 20.30

Nedelja 19.30 (ponovitev).

Naslovi:

- Drago Jančar, primer pokončnega razumnika
- Za koga je delal Zmago Jelinčič?
- Nemoralni politiki je odzvonilo
- Stranka Slovenske skupnosti pred težko odločitvijo

Potovalni tabor RP

27.12.1992 smo ob 11.25 odpotovali z vlakom iz Nove Gorice na Bled. Odšli smo na štiridnevno zimovanje oziroma potovalni tabor. Namen tabora je bil, da se bo naša skupina bolj povezala. Med taborom smo se razdelili na tri manjše podskupine z imeni: SKUPNOST, POT in SLUŽBA. Te tri besede so istočasno tudi značilnosti roverizma.

Pri Blejskem jezeru smo z molitvijo »uradno« začeli zimovanje. Izbrali smo si odlomek iz Svetega pisma, ki nas je pozneje spremljal vse štiri dni. Po molitvi smo se razdelili po dvojicah oziroma po trojicah in se odpravili v Zgornje Gorje.

Po uri hoje smo prispeli na cilj. V župnišču naj se že čakal Marko (staf tehnika) s toplim čajem.

Ob šestih smo imeli mašo, ki jo je daroval pater Vili Lovše. Med mašo je vsak od nas prebral pismo in na tak način sporočil skupnosti, kaj namerava na tem zimovanju narediti zanjo. Z nami so bili tudi jeseniški skavti.

Drugi dan smo prispeli na Blejsko Dobrave. Popoldan sta prišla v našo sredo France in Milka Mohorič. Spregovorila sta nam o odnosih med fanti in dekleti. Opisala sta nam svojo pot do zakona in sedanje življen-

je z otroki. Spoznali smo, kako se lahko živi v zakonu kot kristjan. To srečanje je bilo za nas zelo pomembno, saj se letos v klanu veliko pogovarjamo prav o odnosih. Noč, ki je sledila srečanju, je bila namenjena bdenju. Vsak član je med nočjo pol ure bdal, to je molil in premišljeval o skupnosti in klanu.

Naslednji dan smo prišli na Jesenice. Po zaslugi jeseniških skavtov smo se lahko drsali na zamrznjenem jezeru. Po maši smo si v jeseniški cerkvi ogledali žive jaslice, pri katerih so sodelovali tudi domači skavti in se po končanem nastopu z njimi srečali.

Zadnji dan smo imeli tudi službo. Pomagali smo neki družini pri raznih opravilih. Vsem sta nam ostali v spominu predvsem delavnost in dobrosrčnost vseh teh ljudi.

Po kosilu smo imeli še refleksijo. Ugotovili smo, da smo med potovalnim taborom zaživeli skupnosti. Skoraj vse cilje, ki smo si jih na začetku potovalnega tabora zastavili, smo izpolnili. Manjka nam le večji čut za stvarnost. Pred odhodom smo se poslovili od župnika in od kaplana. Želimo si, da bi nas tudi jeseniški skavti kdaj obiskali v našem novem sedežu. **Ana Osvald**

ODER 90
uprizori dramo v treh dejanjih
Ksaverija Meška
Mati
Režija: Kazimir Černic.
Drama bo v Katoliškem domu v Gorici, v nedeljo 14. februarja, ob 17. uri.
Toplo vabljeni.

Tradicionalni dan katoliškega tiska v Nabrežini bo v nedeljo 14. febr. na praznik sopatrona sv. Valentina mučenca. Ob 9.30 bo pri maši spregovoril dr. K. Humar in bo podelil spominske darove birmancem. — Zvečer, po maši, ob 17.30 bo v žup. dvorani prireditev: Znani in prijazni ansambel — Kvintet Zvezde; — Razgovor z novim urednikom Kat. glasa Dušanom Jakominom; — Kratke recitacije našega tiska; — Darovi in dobitki za naš tisk in seveda: Družabnost. — Pridite!

Prejšnji teden v krožku Veritas

Niz zanimivih predavanj o vprašanju narodne identitete

Katoliški kulturni krožek Veritas je izpeljal zanimivo pobudo z organiziranjem vrste predavanj o vprašanjih, ki so povezana z narodno identiteto, narodno zavestjo, nacionalizmom itd. Predavanja so se odvijala 3., 4. in 5. t.m.

Prvi predavatelj je bil prof. Franco Goio, ki poučuje na tržaški univerzi. Občinstvu je posredoval osnovne podatke in glavne teorije, ki so vezane na pojem integracije: le-ta je lahko vodoravna (horizontalna) ali navpična (vertikalna). V prvem primeru pride v poštev politično združevanje in razširitev kulture nekega naroda na določenem ozemlju. Drugi primer pa jemlje v poštev integracijo med vodilnim kadrom in ostalo množico državljanov. Ko se interesi elite in množic vsaj navidezno krijejo, pride večkrat do nacionalizma, ki se pojavi z nastankom modernih narodnih držav.

Izrazito strokovnemu predavanju prof. Goia je 4. t.m. sledil referat prof. Václava Belohradskega, ki je tudi profesor na tržaškem vsučilišču, na temo procesa nastajanja narodnih držav in večnarodne državne tvorbe. Ideja o večnarodni državi je danes v krizi, ni funkcionalna, zato pride do izbruha raznih nacionalizmov. Prof. Belohradsky je podal primer avstro-ogrske monarhije, ki je slonela na narodni zavesti. Zato so jo številni narodi čutili kot prazno in nasproti njej postavili organskost naroda. Levji delež so pri tem imeli predvsem slovanski narodi avstroogrske monarhije. Sedanji vzpon nacionalizmov v Evropi je po mnenju prof. Belohradskega reakcija na votlost in birokratizem Evropske skupnosti: uči nas, da slednja ne more sloneti samo na zakonih in birokraciji.

V petek, 5. t.m., je potekalo še zadnje predavanje. Spregovoril je p. Piersandro Vanzan SJ, sodelavec znane revije La Civiltà Cattolica. Najprej se je ustavil pri zgodovinskih koreninah nacionalizma, ki je izrazito moderna ideologija, zametke katere najdemo v italijanski renesansi in protestantski reformaciji, ki sta naredili konec tistemu redu, na katerem je slonel srednjeveški svet. V srednjem veku narodna pripadnost ni imela velike važnosti. Ko so se začeli razni jeziki razvijati, je začel prihajati na dan nacionalizem, v katerem je prišlo do spojitve raznih dejavnikov (narodnosti, kulture, vere itd.). Nacionalizem je zaprt sistem, ki nosi v sebi svoj razlog obstoja in svoj konec. Je nekaj nenaravnega, saj absolutizira in izmalči popolnoma naravno dejstvo — narodnost.

Vsi — najprej kristjani, pa tudi pripadniki drugih ver in vsi ljudje dobre volje — bi se morali nad pojavi nacionalizma, do izbruha katerih prihaja po vsej Evropi in tudi pri nas, katoličani vrniti k nekaterim bistvenim predpostavkam vere, predvsem k bibličnemu univerzalizmu. P. Vanzan je poudaril potrebo po izoblikovanju javnega mnenja, ki bi moralo zahtevati človekoljubni poseg tam, kjer je to potrebno (npr. v Bosni in Hercegovini). Potrebna so tudi preroška dejanja odpuščanja in sprave, pri tem pa se ne sme pustiti

ob strani pravice. Treba je moliti in delati. To po mnenju p. Vanzana velja tudi in zlasti za tržaško mesto: predavanje je namreč vsebovalo tudi opomin, da brez dialoga med slovensko in italijansko komponento Trsta ne gre.

Ivan Žerjal

Na Vejni je gorelo

V sredo, 3. t.m. popoldne, je na Vejni izbruhnil požar, ki se je naglo razširil po celotnem obronku. Gasilci, gozdni čuvaji in drugi prostovolci so se morali pošteno namučiti, da so požar ukrotili, saj se je bil že nevarno približal tamkajšnjemu Marijinemu svetišču, ki je bilo evakuirano, in Furlanski cesti. Ostaja sum, da je bil požar podtaknjen, saj je zagorelo na več krajih. Sicer je Vejna zelo izpostavljena področje, saj je zaradi vetra tamkajšnje rastline zelo suho in zato primerno za požare.

Proseška Pečina

Kraška planota skriva v svojih globinah neizmerne lepote. Voda je skozi tisočletja ustvarila v kraškem podzemlju nešteto votlin, Kras je ves posejan z jamami, ki so kot žrela, ki vodijo v podzemlje. Mnogo je takih lepote, ki sta jih ustvarila voda in kamen: škoda je le, da mi tega neprecenljivega bogastva večkrat sploh ne občutimo, čeprav se skriva po naših gmajnah ali celo po naših vaseh.

Kdo ni vsaj enkrat v življenju stopil v kako jamo. Vsi poznamo jame svetovnega merila, kot so jama pri Briškkih ali Postojnska jama ali Škocjanske jame. Vendar tudi po naših gmajnah naletimo na druge votline, ki jih poznajo bolj domačini.

Na Proseku je taka jama, ki jo vaščani imenujejo Pečina. Vanjo so vodile spolzke stopnice, grobo iztesane iz hrastovih hlodov. Takoj nato prideš v dvorano, sredi katere stoji stebel. Iz dvorane pelje nešteto hodnikov, ki se zgublajo v temi, kot nekakšen labirint. Hodniki postajajo vedno ožji in nižji, tako da moraš včasih počepniti. Te jamske »žile« se raztezajo pod vasjo.

Nekoč so domačini imeli navado, da so vsako leto obiskali jamo ob priliki svečnice. V rokah so držali prižgane sveče. No, mogoče sveče ni pravi izraz za domače stene ovite v voščeni list. Pred jamo je neka vaščanka prodajala sladke »fancleje«, ki jih imamo navado jesti še danes na ta dan.

V Pečino so se vaščani zatekali zlasti med drugo svetovno vojno, ko je bilo ozračje v teh krajih zelo nape-to. Prosečani so ostajali v jami po cele dneve, dokler ni nevarnost minila. V dvorani je stala lesena hišica, kjer je bilo skrito orožje, ki sta ga stalno stražila dva vojaka. Zadnje dni vojne so si Nemci prisvojili Pečino in skozi hodnike napeljali strelivo, ki je bilo pripravljeno za strašen »pok«, kot pravijo vaščani. Zadnji trenutek pa se je neki mladi Nемец vendarle zavedel, kakšen pokol bi to povzročilo, zato je prerazal žice. To se je zgodilo 2. maja 1945 in vsi vaščani so se takrat zaobljubili, da bodo v Pečini postavili kip Matere Božje, takratni proseški župnik Josip Križ-

Važno obvestilo o kolonijah

Slokad in Slovenska Vincencijeva konferenca obveščata, da se je začelo vpisovanje otrok — od 5. do 16. leta — za koloniji v Dragi in v Comegliansu. Opozorjamo, da je vpisovanje v Tržaški občini samo do 6. marca! Zamudnikov ne sprejemajo. Koloniji se lahko odpoveste tudi zadnji hip. V ostalih občinah na Tržaškem in na Goriškem vpisujejo tudi kasneje.

Vpisne pole in navodila dobite na šoli, vpisujejo pa občinske zdravniške asistentke.

Ne zamudite roka za vpis, ker bi bilo škoda, da bi otroci ostali brez prijetnih julijskih počitnic med sovrstniki in pod skrbnim nadzorstvom, tako ob morju kot v gorah.

Za pojasnila lahko telefonirate v Trst v večernih urah, za Drago na št. 226117, za Comeglians na št. 43194.

Bralce prosimo, da bi o gornjem seznanili znance, ki imajo šolske otroke.

man pa je sklenil, da bodo vsako leto obhajali spomin na ta dan z mašo v Pečini. Da se je to zgodilo pa smo morali čakati več kot štirideset let, saj smo komaj lansko leto obnovili staro navado praznovanja svečnice v Pečini. Pečina se je tako po dolgem snu spet zbudila in z njo vred je oživela tradicija, ki je z leti zamrla. Domačini so se ob tem dogodku navdušili in v jamo postavili Marijin

Kip Matere Božje v Pečini
(Foto Kocman)

kip. Kip je blagoslovil proseški župnik g. Bogatec ob koncu maja lanskega leta. Istočasno so vaščani izdelali nove, kamnite stopnice namesto starih, lesenih. V oktobru so imeli slovenski tržaški skavtje v njej polaganje obljub in sv. mašo, ki jo je daroval škofov vikar za Slovence v Trstu in obenem duhovni vodja slovenskih tržaških skavtov in skavtinja msgr. Vončina. Takrat je bila prvič sv. maša v tej votlini.

V torek, 2. februarja, na svečnico je bila v Pečini darovana sv. maša. Maši je sledilo veliko število vaščanov, oblikovali pa so jo cerkveni pevski zbor in vaški skavti in skavtinja. Med mašo je bil tudi blagoslov sveč.

Vaščani so se torej spet spomnili, na svoje naravno bogastvo in se z ljubeznijo odzvali njegovemu klicu.

Matejka Bukavec

Trst: vzopodbudne demografske težnje

Obče znano je, da prebivalstvo mesta Trst vidno pada že dolgo vrsto let. Po zadnjem popisu iz leta 1991 so v občini Trst našli 230 tisoč prebivalcev, leta 1981 pa 250 tisoč. Vzroka za stalno padanje števila prebivalstva sta v glavnem dva: zmanjšanje števila rojstev na eni strani ter nesorazmerno visoko število smrti. Da razumemo tako visoko število smrti, moramo upoštevati dejstvo, da v Trstu živi visok odstotek ljudi v starostni dobi od 60 let naprej, ki so se semkaj pred desetletji priselili iz Istre in tako umetno povečali tržaško prebivalstvo. Sedaj se ta sloj prebivalstva naravno krči.

Minuli teden pa je statistična služba tržaške občine, ki jo vodi funkcionar Paolo Marras na posebni tiskovni konferenci predstavil dve študiji, in sicer: »Demografsko poročilo za leto 1992« in posebno raziskavo o »Razvoju šolske populacije«. Iz podatkov omenjenih poročil so razvidne nekatere vpadne težnje, ki nekako potrjujejo, da se je padanje prebivalstva umirilo na poprečni ravni ostalih mest v državi. Letni padec prebivalstva znaša sedaj 1%, kar je tudi povprečje za druga večja mesta v Italiji. Poleg tega je zaznaven rahel porast rojstev in izenačenje med priseljenimi in odseljenimi prebivalci.

Iz delovanja SSK

Slovenski kulturni klub je ob slovenskem kulturnem prazniku tudi letos razpisal natečaj za fotografske, likovne in literarne izdelke. S svojimi prispevki so sodelovali dijaki slovenskih višjih srednjih šol in nekateri univerzitetni študenti.

Dva dni pred slovenskim kulturnim praznikom se je v klubskih prostorih zbrala komisija, ki je ocenila prijaviteljska dela. Najboljše fotografije in likovne stvaritve sta izbrala Jasna Merku in Franco Vecchiet, nagrade za literarne izdelke pa sta podelili pisateljica Zora Tavčar in prof. Lučka Susič.

Kmalu so se zbrali tudi klubovci in pričelo se je nagrajevanje. Franco Vecchiet je najprej razglasil zmagovalce na likovnem področju. Prvo nagrado je prejel Gozd v zatonu Štefana Turka. Nihil novi sub sole — Štefan je bil namreč tudi lanskoletni zmagovalac. Druga in tretja nagrada sta šli na pedagoški licej, in sicer Petri Oblak za akvarel Ko jesen zaveje in Loreni Ravbar za prispevek brez naslova izdelan v mešani tehniki.

Vecchiet je potem podelil še nagrade za najboljše fotografije. Komisija se je odločila, da bo nagradila ex equo tri izdelke. Pri tem pa je prišlo do manjšega zapleta. Prvi dve nagradi fotografiji sta bili Jadrnica ob pomolu Danila Pahorja in Traktor — tihožitje Fabrizia Polojaza. Ker pa je bila tudi tretja fotografija (Istra — telo in duša) delo Fabrizia Polojaza, je hotel komisar nagraditi prispevek, ki se je uvrstil na četrto mesto, in sicer Camden Town. Vendar je tudi tega izdelal Danilo Pahor, zato tretje nagrade niso podelili.

Člani gledališkega krožka so potem prebrali literarne stvaritve, ki so bile letos kar številne, vendar ne vse enako kvalitetne. Komisija je nekatere izdelke izločila, ker so imeli značaj šolske naloge ali razprave in zato niso bili primerni za literarni natečaj, vendar se je tudi odločila, da bo podelila dve prvi, dve drugi in dve tret-

Nedvomno se najbolj pozitivni podatek nanaša na porast rojstev, ki se je začel leta 1988 in se je nadaljeval vse do danes. Zato je predvideti, da bo višje število novorojenčkov v obdobju 1988-92 vplivalo na vpise v osnovne šole. Po teh zadnjih statističnih podatkih naj bi se število otrok v osnovni šoli začelo večati v šolskem letu 1993/94 (prvi razred) in doseglo »vrh« v š. l. 1998/99. V absolutnih številkah bi to zgedalo takole: v š. l. 93/94 bi moralo biti v prvih razredih osnovnih šol 1311 otrok, vseh otrok v osnovni šoli pa 6689; pet let kasneje (š. l. 98/99) pa naj bi število prvošolcev naraslo na 1511, vseh obiskovalcev osnovne šole pa na 7233.

Še podatek o rojstvih: leta 1987 je bilo v Trstu 1288 novorojenčkov, leta 1992 pa 1588, kar pomeni 5% letni prirastek.

Drug zanimiv statistični podatek je ta, da se v Trstu v zadnjih letih rodi več dečkov kot deklic, medtem ko je splošno razmerje v državi obratno.

Predstojnik statistične službe pri tržaški občini Marras je na omenjeni tiskovni konferenci še poudaril, da se gibanje prebivalstva v Trstu normalizira po vsedravnih trendih, porast rojstev pa vsekakor nakazuje bolj optimistično sliko mesta v bližnji bodočnosti.

ji nagradi, ker je menila, sa so si nekateri prispevki enakovredni. Na prvo mesto sta se tako uvrstila Tomaž Susič z znanstveno fantastično Neverjetno zgodbo in Alenka Spetič s črtico Vlak. Drugo mesto sta osvojila Ivo Kerže (Esena slovenske zemlje) in Erika Kraljič (Renée). Tretje mesto sta zasedla Valentina Destri s spisom Brez imena in Peter Regent s ciklusom lirik z naslovom Ljubezben.

Na koncu so klubovci izvolili še zmagovalce nagrad publike. Tako je na področju literature Peter Regent prejel svoje drugo priznanje, medtem ko se je na likovnem področju ponovno uveljavila Petra Oblak. Mnenje publike se je razlikovalo od ocen komisije le pri izbiri najboljših fotografije. Zmagal je namreč Zahod med borovci Tomaža Susiča.

Večer, posvečen podeljevanju nagrad, je torej potekal po tradicionalni formuli, ki je bila že preizkušena v prejšnjih letih. Likovnih izdelkov je bilo razmeroma manj kot lani, vendar so bili na višji kakovostni stopnji. Kvalitetne in pestre so bile tudi fotografije, le nekateri literarni izdelki morda niso bili vredni priznanja, ki jim ga je podelila komisija.

Zora

»Odlični« gostinci

Vodnik italijanske akademije za dobro kuhinjo (Accademia italiana della cucina) je objavil seznam 80 gostišč iz FJK: 32 v videmski, 30 v tržaški, 17 v pordenonski in 9 v goriški pokrajini. Tri Slovence so uvrstili v vrh deželne gastronomije: Mario Suban, (istoimenska restavracija), Karlo Guštin (gostišče Furlan na Colu) ter Joško Sirk (gostilna pri Lovcu na Subidi pri Krminu.) Uvrstili so jih v kategorijo »eccellentec«. Avgustin Devetak z Vrha je dobil oznako »buono«, Ernesto Ozbote iz Rupe pa oznako »molto buono«, gonko Aldo Sardoč v Slivnem ter gostilna Danu na Opčinah. Čestitamo!

UTRINKI NAŠE PRETEKLOSTI

Stari običaji na Goriškem Krasu

Opis je nastal iz osebnih spominov in iz pripovedovanja za kako leto starejših prijateljev. Morebitna nepopolnost naj izzove koga, da bo dopolnil to, kar spada v naše kulturno bogastvo.

V vasi Vrh sv. Mihaela, ki spada zdaj pod občino Sovodnje, je bila ta navada.

Vaški fantje so v noči 30. aprila po starem običaju »nosili mlaj«.

Toda s 1. majem je v šestdesetih letih zamrla. Od tedaj fantje skupaj z mladimi možmi ponoči zadnjega aprila postavljajo sredi vasi visok drog-deblo za 1. maj, ki je postal delavski praznik.

Povrnimo se k staremu običaju. Že sredi aprila so se fantje zbrali na posvet. Določili so najprej pot obhoda vasi, ker je vas zelo prostrana. Ima kar pet zaselkov: Gornji vrh, Spodnji vrh, Brežiče, Devetake in Črnice. Takrat je vas štela skoraj še enkrat toliko prebivalcev, kot jih šteje danes (240). Obhod vasi se je začel tam, kjer so fantje vedeli za deklet, ki je prva zbudila fantovsko pozornost. Večkrat pa so fantje to storili za deklet, ki ni bilo po njihovem mnenju na dobrem glasu. Na posvetu je lahko vsak fant svobodno izrazil svoja čustva dekletu. Včasih se pa fantje niso sporazumeli za potek obhoda vasi. Tedaj so se razdelili v dve skupini: na t. i. Gurjence in Cotiče. Tako se je vas razdelila v dva tabora: na gornji in spodnji del namreč. Pri teh obhodih so se fantje kdaj pa kdaj srečali in se sporekli ter se zaradi dekleta tudi stekli.

Na posvetu je bilo določeno, kje si bodo fantje preskrbeli potrebno zelenje in šope cvetic in drugo. Kajti prvi dan meseca maja ni čakalo presenečenje samo deklet, ampak tudi razne gospodarje. Ti so se namreč jezili zato, ker so si fantje na njihovih posestvih preskrbeli potrebno za obhod vasi. Saj razni lastniki vrtov in dvorišč so morali iskati vse naokrog po poljih in dvoriščih vrtno vrzelo in dvoriščna vrata (portone).

Običaj pa ni bil le golo opravilo v letnem vaškem življenju. Saj so vaški fantje z zelenjem in šopi raznih cvetic vsako leto povedali, kaj mislijo o vrlinah deklet. Toda pri tem so izkazovali tudi pravo ljube-

zen dekletu. Nemalokrat se je vse zaključilo s poroko.

Ugled dekleta so fantje pokazali s tem, da so šope cvetic in zelenja postavljali na najbolj vidna in nevarna mesta: na strehe, dimnike, kozolce. Privezovali so jih na vrh visokih lesenih drogov in na visoka dvoriščna drevesa ter jih trosili pred hišnimi pragi. Zelo nevaren podvig za pritrdivitev zelenja in podobnega je poudarjal visoko spoštovanje dekleta. Naj navedem nekaj najbolj značilnih pomenov raznega zelenja, ki so ga fantje za prvi maj nosili dekletom: češnjeva veja je pomenila lepo deklet; če je že nosilo sad, je to še bolj poudarilo njene vrline. Rdeča detelja je pomenila pijanko; bezeg (b'zga) pa neresno in (po domače) smrdljivo; robida, da ji fantje ugajajo; hrast močno; rž visoko in suho ali bolešno; bor že zaročeno; trnje zbadljivo; topol klepetuljo. Šopi raznih cvetic so poudarjali pomen zelenja.

Remo Devetak

Smrt duhovnika koprške škofije

V soboto, 6. februarja, se je g. Jožko Benedetič odpravil iz Slovenije v bližnji samostan sester redovnic, da bi v njihovi kapeli daroval sv. evharistijo. Na cesti pred zavodom ga je povozil avtomobil in mu povročil hude poškodbe. Kljub hitri pomoči zdravstvenih uslužbencev je g. Jožko okrog poldneva podlegel poškodbam. Njegovo truplo čaka v Rimu potrebne dokumente in brž ko bodo urejeni, ga bodo prepeljali v rodne Vipolže, kjer bodo njegovo telo položili k večnemu počitku.

Pok. g. Jožko se je v akademskem letu 1992/1993 v Rimu posvečal duhovni poglobitvi in znastvenemu študiju. Pred tem pa je deloval na raznih postojankah v rodni koprski škofiji in v blagor Cerkev na Slovenskem. Med drugim je bil kar dvakrat špirtual — duhovni voditelj; semeniščnikom v Vipavi in bogoslovcem v Ljubljani. Z veliko hvaležno-

Slovenija v priročniku Atlante De Agostini

Znani Geografski inštitut De Agostini iz Novare izdaja med drugim vsako leto zemljepisni priročnik Calendario Atlante De Agostini. Leto-šnji je že 89. vrsti.

Za nas Slovence je posebno zanimiv, saj je Sloveniji povsem enakopravno odmerjen prostor pri analitični obravnavi posameznih evropskih držav in vsi podatki o državi ureditvi (zadnjih volitev seveda še niso mogli upoštevati), površini, prebivalstvu, jeziku, veri, denarni enoti in gospodarstvu so točni. Slovenija je prav tako enakopravno obravnavana v politično-statističnem povzetku evropskih držav ter v kronološkem pregledu političnih dogodkov od julija 1991 do junija 1992. V tem pregledu Slovenija verjetno ne bo nikdar več tolikokrat omenjena, kot je v tem letniku, saj jo omenjajo v kronologiji, ki obravnava dogajanje v mednarodnih organizacijah (Evropski skupnosti, Konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi, OZN), v Italiji, Vatikanu, Nemčiji, ZDA, Jugoslaviji in še posebej v Sloveniji.

Ustrezno kot povsem samostojna država je Slovenija prikazana tudi na sicer po merilu majhnih geografskih kartah. Svoje mesto med 193 zastavami pa ima tudi slovenska zastava. (mab)

g. Jožko Benedetič

stjo se ga bomo spominjali tudi goriški verniki, saj je večkrat prihajal med nas, bodisi med mlade kot med starejše in nam drobil kruh božje besede.

Ko pišemo te vrstice, še ne vemo za dan in uro pogreba.

Salezijanci na ozemlju bivše Sovjetske zveze

Trenutno že deluje 48 salezijancev. Poklici so že tudi med domačini. Deset je pripravnikov, šest pa novincev. Redovnice Hčere Marije Pomočnice že delujejo v Rusiji, Belorusiji, Litvi in Ukrajini.

DAROVI

Za Katol. glas: Franc Štekar, Slovenija 50.000; N.N. 50.000; A.H. 50.000; Justina Mužina 20.000; N.N. 10.000; V.F. 20.000 lir.

Za sklad Katol. glasa: ZV 25.000 lir.

Za Zavod šolskih sester v Trstu: ob zlati maši msgr. Škrļa darujeta dr. Marko in Marija Udovič 500.000 lir.

Za begunce BiH: M. Agostini v spomin mame Marije 100.000; N.N. v spomin brata 100.000; v trgovini Fortunato (Vinc. konf.) 250.000 lir.

Za misijone: A.B. 40.000 lir.

ŠPORT

Odbojka - Moška C2 liga

14. KOLO

Rozzol

Olympia CDR

3:2 (11:15, 15:10, 15:8, 12:15, 15:12)

Olympia: S. Terpin (8+26), J. Terpin (6+6), A. Terpin (1+1), A. Vogrič (0+2), M. Vogrič (0+0), Šfiligoj (12+5), Povše (4+2), Devetak (0+2), Petejan (9+10), Hlede.

Olympia CDR je z blede predstavo proti Rozzolu izgubila važen par točk; poraz je bil povsem zaslužen, saj so domačini prikazali atraktivnejšo in bolj borbena igro. Naši so po stari navadi igrali na gostovanju premalo zagrizeno in koncentrirano, da bi lahko premagali tehnično dosegljivega nasprotnika.

Še najbolje je Olympia igrala v prvem nizu, ko je po izenačenem začetku dosegla nekaj točk prednosti in jih obdržala do konca. V drugem nizu je igra zašla v kalne vode, ker Olympia ni znala zbrati dovolj prisebnosti, da bi lahko tekmo zaključila; namesto tega so v končnici seta pobudo prevzeli domačini in izenačili stanje na 1:1. V tretjem setu je najprej prevladovala izenačenost, nato pa so domačini z nekaj dobrimi servisi v skoku dosegli prednost 6 točk (13:7) in kmalu osvojili niz. V naših vrstah sta vladali nervoza in nesoglasje, a je zaradi padca koncentracije pri Rozzolu Olympia vseeno dosegla podaljšanje tekme na 5. niz. Tukaj so domačini silovito začeli in z blokom osvajali točko za točko, tako da so prešli v visoko prednost (10:2); nič ni zalagala reakcija gostov proti koncu tekme.

Olympia je to važno tekmo izgubila predvsem zato, ker ni bila dovolj složna in agresivna; v trenutkih krize zaradi tega ni znala primerno reagirati, tako da sta na igrišču prevladali zmeda in nesoglasje.

Igor Povše

SLOVENSKO STALNO
GLEDALIŠČE
Thornton Wilder

Naše mesto

Režija Adrijan Rustja

Premiera v petek, 12. februarja, ob 20.30 - Abonma RED A.

Ponovitvi v soboto, 13. februarja, ob 20.30 - Abonma RED B.

V nedeljo, 14. februarja, ob 16.00 - Abonma RED C.

OBVESTILA

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst, vabi na 34. občni zbor, ki bo v ponedeljek, 15. februarja 1993, ob 8.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, ul. Petronio 4.

Skviti in skvatinje 2. čete (Prosek-Kontovel, Opčine, Repentabor) vabijo na razstavo ob zaključku podviga o naravi na Krasu: »Martin naj molči, narava naj govori«, ki bo na Proseku v nedeljo, 14. februarja, v župnijski dvorani. Toplo vabljeni!

V nedeljo, 21. februarja, ob 17. uri, nas bo v Marijinem domu v ul. Brandesia 27 pri Sv. Ivanu zabaval čarodej VIKJ.

V nedeljo, 14. t.m., bo v rojanski cerkvi ob 9. uri mladinska maša. Ob 10. uri bo družabno srečanje in pogovor v Marijinem domu.

V ponedeljek, 15. t.m., bo ob 20. uri v Mladinskem domu v Boljuncu srečanje duhovnikov in vernikov Brega. Dr. Lojze Škerl bo govoril o župnijskih skupnostih v preteklosti, sedanjosti in v prihodnosti.

V ponedeljek, 15. februarja, bo v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu predaval prof. Andrej Vovko o Cirilmetodijskem društvu v Trstu od začetkov do njegove likvidacije. Predavanje bo v ulici Donizetti, 3 z začetkom ob 20.30.

Radio Trst A

Sporod od 14. do 20. februarja 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Hrošč leti v somraku«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Janez Povše: »Za svobodo ali proti njej«. 14.45 Pesmi miru. 15.00 Iz krajevni stvarnosti. 16.00 Šport in glasba

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija po letu 1945. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Marjan Tomšič: »Ostrigeca«. 12.00 Taborišče Gonars (priečevanja preživeli). 12.40 Koroška poje. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Nagradna abeceda. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Alpe-Jadran.

Torek: 8.10 Zvočna ropotarnica. 8.50 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odprta knjiga. Marjan Tomšič: »Ostrigeca«. 12.00 Napoznani planet Zemlja. 12.40 Koroška poje: mešani zbor Podjuna iz Pliberka vodi Tone Ivartnik. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Vinco Möderndorfer: »Snubitev anno 91«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovenec. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Marjan Tomšič: »Ostrigeca«. 12.00 Z zdravo hrano do zdravega duha. 12.40 Koroška poje: moški zbor Vres s Prevalj vodi Almira Čegovnik. 13.20 Na goriškem valu (1. del). 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Svojo poslednjo voljo pri zdravi in čisti pameti izrekam«.

Četrtek: 8.10 Obtoženci 2. tržaškega procesa. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Marjan Tomšič: »Ostrigeca«. 12.00 V deželi čarobne palice. 12.40 Koroška poje: mešani zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca vodi Jože Ropitz. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Marjan Tomšič: »Ostrigeca«. 12.40 Koroška poje: združene zборе vodita Stanko Polzer in Tomaž Holmar. 14.10 Otroški kotichek: »Pravljice, pesmice in še kaj...«. 14.30 Od Milj do Devina. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota. 8.50 Slovenska lahka glasba. 10.10 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. 11.30 Odprta knjiga. Marjan Tomšič: »Ostrigeca«. 12.00 Ta rozajanski glas - Oddaja iz Rezije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 16.00 Skozi tančico molka. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Janez Povše: »Za svobodo ali proti njej«.

SAMO PAHOR REŠUJE
KRIZANKO
NA
GLAVNEM TRGU

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Poduredništvo: Trst, ul. Donizetti, 3
Tel. 040/370846 - Fax 040/633307
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1200 lir

Letna naročnina: Italija 50.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA